

Teataja

62. aastakäik

Eestikeelne väljaanne

Teave ja teatised

20. detsember 2019

Sisukord

II Teatised

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

Euroopa Komisjon

2019/C 428/01	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (juhtum M.9598 – Allianz/T&R) ⁽¹⁾	1
2019/C 428/02	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (Juhtum M.9671 – Apollo / Blue Group) ⁽¹⁾	2
2019/C 428/03	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (juhtum M.9639 – CDC / EDF / Dalkia Investissement) ⁽¹⁾	3
2019/C 428/04	Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta (juhtum M.9627 – APG/Elecnor/CC&I) ⁽¹⁾	4

IV Teave

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

Nõukogu

2019/C 428/05	Nõukogu otsus, 19. detsember 2019, millega nimetatakse ametisse Euroopa statistika haldamise nõuandekogu liige	5
---------------	--	---

Euroopa Komisjon

2019/C 428/06	Euro vahetuskurss — 19. detsember 2019	7
2019/C 428/07	Komisjoni teatis Aruandlussuunised õnnetustega seotud riskijuhtimise kohta (otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõike 1 punkt d)	8

2019/C 428/08	Komisjoni otsus, 16. detsember 2019, komisjoni eksperdirühma „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“ tegevuse pikendamise kohta	34
---------------	--	----

V Teated

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

Euroopa Komisjon

2019/C 428/09	Eelteatis koondumise kohta (Juhtum: M.9503 – Gardner Denver / Ingersoll Industrials) (¹)	41
2019/C 428/10	Eelteatis koondumise kohta (juhtum M.9701 – InfraVia / Iliad / Iliad 73) Võimalik lihtsustatud korras menetlemine (¹)	43

MUUD AKTID

Euroopa Komisjon

2019/C 428/11	Teate avaldamine veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi standardmuudatuse heakskiitmise kohta vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 17 lõigetele 2 ja 3	44
2019/C 428/12	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti a kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine ...	48

(¹) EMPs kohaldatav tekst.

II

(Teatised)

EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDE, ORGANITE JA ASUTUSTE TEATISED

EUROOPA KOMISJON

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta**(juhtum M.9598 – Allianz/T&R)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2019/C 428/01)

5. detsembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbrit ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lexi veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9598 all. EUR-Lex pakub *online*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta**(Juhtum M.9671 – Apollo / Blue Group)****(EMPs kohaldatav tekst)**

(2019/C 428/02)

12. detsembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbri ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lex'i veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9671 all. EUR-Lex pakub *on-line*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

**Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta
(juhtum M.9639 – CDC / EDF / Dalkia Investissement)**

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 428/03)

13. detsembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult prantsuse keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbrit ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu.
- elektroonilises vormis EUR-Lexi veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9639 all. EUR-Lex pakub *online*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

Vastuväidete esitamisest loobumine teatatud koondumise kohta
(juhtum M.9627 – APG/Elecnor/CC&I)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 428/04)

13. detsembril 2019 otsustas komisjon loobuda vastuväidete esitamisest eespool nimetatud teatatud koondumise kohta ning kuulutada koondumine siseturuga kokkusobivaks. Otsuse aluseks on nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artikli 6 lõike 1 punkt b. Otsuse täielik tekst on kättesaadav ainult inglise keeles ning see avaldatakse pärast seda, kui sellest on kustutatud võimalikud ärisaladused. Otsus on kättesaadav:

- Euroopa konkurentsialasel veebisaidil (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Veebisaidil pakutakse mitut võimalust otsida konkreetset ühinemisotsust, sealhulgas ettevõtja nime, juhtumi numbrit ja kuupäeva järgi ning tegevusalade registri kaudu;
- elektroonilises vormis EUR-Lexi veebisaidil (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=et>) dokumendinumbriga 32019M9627 all. EUR-Lex pakub *online*-juurdepääsu Euroopa õigusele.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1.

IV

*(Teave)*TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA
ASUTUSTELT

NÕUKOGU

NÕUKOGU OTSUS,

19. detsember 2019,

millega nimetatakse ametisse Euroopa statistika haldamise nõuandekogu liige

(2019/C 428/05)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2008. aasta otsust nr 235/2008/EÜ, millega moodustatakse Euroopa statistika haldamise nõuandekogu, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu nimetas oma 18. detsembri 2017. aasta otsusega ⁽²⁾ ametisse Euroopa statistika haldamise nõuandekogu („nõuandekogu“) kolm liiget kolmeaastaseks ametiajaks alates 1. veebruarist 2018.
- (2) Jaume GARCIA, kes on üks nõukogu poolt nimetatud nõuandekogu kolmest liikmest, astus tagasi enne oma ametiaja lõppu.
- (3) Seetõttu on vaja ametisse nimetada uus nõuandekogu liige.
- (4) Otsuse nr 235/2008/EÜ artikli 3 lõike 2 kohaselt valitakse nõuandekogu liikmed statistika valdkonnas märkimisväärselt pädevust omavate ekspertide hulgast,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Priit POTISEPP nimetatakse Euroopa statistika haldamise nõuandekogus nõukogu esindavaks liikmeks kolmeaastaseks ametiajaks.

⁽¹⁾ ELT L 73, 15.3.2008, lk 17.⁽²⁾ Nõukogu 18. detsembri 2017. aasta otsus Euroopa statistika haldamise nõuandekogu kolme liikme ametisse nimetamise kohta (ELT C 439, 20.12.2017, lk 5).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 19. detsember 2019

Nõukogu nimel
eesistuja
K. MIKKONEN

EUROOPA KOMISJON

Euro vahetuskurss (¹)

19. detsember 2019

(2019/C 428/06)

1 euro =

Valuuta	Kurss	Valuuta	Kurss		
USD	USA dollar	1,1117	CAD	Kanada dollar	1,4588
JPY	Jaapani jeen	121,73	HKD	Hongkongi dollar	8,6687
DKK	Taani kroon	7,4723	NZD	Uus-Meremaa dollar	1,6898
GBP	Inglise nael	0,85073	SGD	Singapuri dollar	1,5074
SEK	Rootsi kroon	10,4780	KRW	Korea vonn	1 296,60
CHF	Šveitsi frank	1,0899	ZAR	Lõuna-Aafrika rand	15,9180
ISK	Islandi kroon	137,20	CNY	Hiina jüaan	7,7931
NOK	Norra kroon	9,9785	HRK	Horvaatia kuna	7,4398
BGN	Bulgaaria leev	1,9558	IDR	Indoneesia ruupia	15 551,77
CZK	Tšehhi kroon	25,473	MYR	Malaisia ringit	4,6047
HUF	Ungari forint	330,52	PHP	Filipiini peeso	56,263
PLN	Poola zlott	4,2617	RUB	Vene rubla	69,4593
RON	Rumeenia leu	4,7710	THB	Tai baat	33,568
TRY	Türgi liir	6,6022	BRL	Brasiilia reaal	4,5163
AUD	Austraalia dollar	1,6188	MXN	Mehhiko peeso	21,1158
			INR	India ruupia	79,0320

(¹) Allikas: EKP avaldatud viitekurss.

Komisjoni teatis**Aruandlussuunised õnnetustega seotud riskijuhtimise kohta (otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõike 1 punkt d)**

(2019/C 428/07)

Märkus: viiteid otsusele nr 1313/2013/EL (ELT L 347, 20.12.2013, lk 924) tuleks mõista kui viiteid otsusele nr 1313/2013/EL, mida on muudetud otsusega (EL) 2019/420 (ELT L 77 I, 20.3.2019, lk 1).

Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 28 lõike 1 punkti a kohaselt peetakse liikmesriikidele viitamisel silmas ka osalevaid riike, nagu on määratletud otsuse nr 1313/2013/EL artikli 4 lõikes 12.

Sisukord*Lehekülg*

Aruandlussuunised õnnetustega seotud riskijuhtimise kohta (otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõike 1 punkt d)	9
Sissejuhatus	9
Eesmärk ja reguleerimisala	9
ÕNNETUSTEGA SEOTUD RISKIJUHTIMISE KOKKUVÕTVA ARUANDE VORM	11
I osa. Riskihindamine	11
II osa. Riskijuhtimissuutlikkuse hindamine	17
III osa. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed, mis puudutavad piiriülese mõjuga peamisi riske ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riske	22
VORMI JUURDE KUULUVAD SUUNISED	25
I osa. Riskihindamine	25
1.1 Sissejuhatus	25
1.2 Juhised vormi (I osa) küsimustele 1–8 vastamiseks	26
II osa. Riskijuhtimissuutlikkuse hindamine	30
2.1 Sissejuhatus	30
2.2 Juhised vormi (II osa) küsimustele 9–20 vastamiseks	30
III osa. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed piiriülese mõjuga peamiste riskide ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide jaoks	32
3.1 Sissejuhatus	32
3.2 Juhised vormi (III osa) küsimustele 21–24 vastamiseks	32
LISA	32
Mittetäielik loetelu riskidest, mis on asjakohased ELi õigusaktide ja/või tegevuskavade alusel	32
Mittetäielik loetelu ühist huvi pakkuvatest sektoriülestest valdkondadest ELi õigusaktides ja/või tegevuskavades	35

Aruandlussuunised õnnetustega seotud riskijuhtimise kohta (otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõike 1 punkt d)**Sissejuhatus**

Liidu elanikkonnakaitse mehhanismi käsitleva Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta otsuse nr 1313/2013/EL (liidu kodanikkaitse mehhanismi kohta) ⁽¹⁾ (muudetud 21. märtsil 2019) ⁽²⁾ kohaselt peavad liikmesriigid esitama komisjonile kokkuvõtted oma riskihindamise asjakohastest elementidest ja riskijuhtimissuutlikkuse hindamisest, keskendudes peamistele riskidele. Samuti peavad liikmesriigid esitama teavet esmatahtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, mis on vajalikud, et tegeleda piiriülese mõjuga peamiste riskidega ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskidega ⁽³⁾.

Komisjonile on antud ülesanne töötada 22. detsembriks 2019 koostöös liikmesriikidega välja kokkuvõtete esitamise suunised ⁽⁴⁾.

Need suunised on esitatud vormina, milles on loetletud kõik riiklikes kokkuvõtetes käsitletavad põhiküsimused, ja neile on lisatud juhised vormi õigeks täitmiseks. Suunised ei ole siduvad ja on mõeldud selleks, et aidata teha kokkuvõtte järgmiste valdkondade asjakohastest elementidest:

1. riskihindamine, keskendudes peamistele riskidele;
2. riskijuhtimissuutlikkuse hindamine, keskendudes peamistele riskidele, ning
3. selliste esmatahtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kirjeldus, mis puudutavad piiriülese mõjuga peamisi riske ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riske.

Riskihindamise asjakohaste elementide kokkuvõte ja riskijuhtimissuutlikkuse hindamine peaks keskenduma peamistele riskidele. Peamiste riskide määratlemine kuulub liikmesriikide pädevusse. Liikmesriikidel palutakse saata oma kokkuvõte komisjonile esimest korda 31. detsembriks 2020. Seejärel peavad liikmesriigid kokkuvõtted saatma iga kolme aasta järel ning iga kord, kui tehakse olulisi muudatusi.

Kooskõlas artikli 6 lõikega 1 ei nõuta liikmesriikidelt sellise tundliku teabe jagamist, mille avaldamine võiks kahjustada nende esmatahtsaid julgeolekuhuvisid.

Käesolevad suunised asendavad komisjoni teatist riskijuhtimissuutlikkuse hindamise suuniste kohta ⁽⁵⁾.

Eesmärk ja reguleerimisala

Suunised peaksid hõlbustama liikmesriikide aruandlust, et aidata täita otsuse nr 1313/2013/EL eesmärgid, eeskätt selleks, et:

- „saavutada kõrgetasemeline kaitse õnnetuste eest, ennetades või vähendades nende võimalikku mõju, edendades ennetuskultuuri ning parandades koostööd elanikkonnakaitse- ja muude asjakohaste teenistuste vahel“; ⁽⁶⁾
- anda komisjonile teavet, mis on vajalik talle artiklist 5 tulenevate kohustuste täitmiseks, eeskätt selleks, et:

- a) võtta meetmeid, et parandada teadmistebaasi õnnetusohutude kohta ning paremini hõlbustada ja edendada koostööd ning teadmiste, teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuste, parimate tavade ja teabe jagamist, sealhulgas ühiste riskidega silmitsi seisvate liikmesriikide hulgas;
- b) toetada ja soodustada liikmesriikide riskihindamist ja riskide kaardistamist heade tavade jagamise abil ning lihtsustada ühist huvi pakkuvate küsimuste puhul juurdepääsu eriteadmistele ja eksperdiarvamusele;

⁽¹⁾ ELT L 347, 20.12.2013, lk 924.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/420 (ELT L 77, 20.3.2019, lk 1).

⁽³⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõige 1.

⁽⁴⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõige 3.

⁽⁵⁾ Komisjoni teatis „Riskijuhtimissuutlikkuse hindamise suunised“ (2015/C 261/03) (ELT C 261, 8.8.2015, lk 5).

⁽⁶⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 3 lõike 1 punkt a.

- c) koostada valdkondadevaheline ülevaade ja kaart liidus aset leida võivatest loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud õnnetustest tulenevate riskide kohta ning ajakohastada seda regulaarselt, kohaldades ühtset lähenemisviisi eri poliitikavaldkondades, mis võivad tegeleda õnnetuste ennetamisega või seda mõjutada, ning võttes arvesse kliimamuutuste tõenäolisi mõjusid;
- d) innustada vahetama häid tavasid seoses riiklike elanikkonnakaitse süsteemide ettevalmistamisega, et tulla toime kliimamuutuste mõjuga;
- e) toetada ja soodustada liikmesriikide riskijuhtimise arendamist ja rakendamist heade tavade jagamise abil ning lihtsustades ühist huvi pakkuvate küsimuste puhul juurdepääsu eriteadmistele ja eksperdiarvamusele;
- f) koguda ja levitada liikmesriikide poolt kättesaadavaks tehtud teavet, organiseerida kogemuste vahetamist riskijuhtimissuutlikkuse hindamise vallas ning hõlbustada ennetuse ja valmisoleku planeerimise heade tavade vahetamist, sealhulgas vabatahtlike vastastikuste eksperdi hinnangute kaudu;
- g) anda Euroopa Parlamendile ja nõukogule vastavalt artikli 6 punktis c sätestatud tähtaegadele korrapäraselt aru artikli 6 rakendamisel tehtud edusammudest;
- h) edendada erinevate liidu rahaliste vahendite kasutamist, mis võivad toetada õnnetuste jätkusuutlikku ennetamist, ning julgustada liikmesriike ja piirkondi kasutama selliseid rahastamisvõimalusi;
- i) toonitada riskiennetuse tähtsust, toetada liikmesriike teadlikkuse suurendamisel, üldsuse teavitamisel ja harimisel ning toetada liikmesriikide jõupingutusi üldsuse teavitamisel häiresüsteemidest, andes suuniseid selliste süsteemide kohta, sealhulgas piiriülel tasandil;
- j) edendada liikmesriikides ja artiklis 28 osutatud kolmandates riikides heade tavade tutvustamise abil ennetusmeetmeid ning lihtsustada ühist huvi pakkuvate küsimuste puhul juurdepääsu eriteadmistele ja eksperdiarvamusele ning
- k) võtta tihedas koostöös liikmesriikidega ennetustegevuses vajalikke toetavaid ja täiendavaid lisameetmeid, et saavutada artikli 3 lõike 1 punktis a esitatud eesmärki;
- anda komisjonile teavet, mis on vajalik õnnetustega seotud riskijuhtimise prioriteetide ja meetmete kindlakstegemiseks ning toetamiseks ELi erinevate fondide ja vahendite raames;
- aidata teha teadlikumaid otsuseid selle kohta, kuidas seada ennetus-, valmisoleku- ja reageerimismeetmeid tähtsuse järjekorda ja neisse investeerida.

Nagu on ette nähtud kohaldatava õigusaktiga, mis käsitleb liidu elanikkonnakaitse mehhanismi (otsuse nr 1313/2013/EL artikkel 6), esitasid liikmesriigid komisjonile kokkuvõtted oma riiklikust riskihindamisest (2015. ja 2018. aasta detsember) ja riskijuhtimissuutlikkuse hindamisest (2018. aasta august). Saadud kokkuvõtetest ilmnes, et need hindamised tehti erinevaid protsesse ja meetodeid kasutades.

Käesolevad suunised lihtsustavad ja ühtlustavad märkimisväärselt artiklis 6 ette nähtud aruandlusprotsessi. Suunised tuginevad liikmesriikide kogemustele, mis on saadud riiklike riskihindamiste praktilisel elluviimisel ning suuremate loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud õnnetustest tulenevatest riskidest ülevaate koostamisel, samuti komisjonile saadetud riiklike riskijuhtimissuutlikkuse hindamise aruannetele. Neis võetakse arvesse ka eelmist komisjoni talituste töödokumenti, mis käsitleb riskide hindamise ja kaardistamise suuniseid õnnetuste ohjamiseks, ⁽⁷⁾ ning riskijuhtimissuutlikkuse hindamise suuniseid ⁽⁸⁾. Suunistes võetakse arvesse olemasolevate ELi õigusaktide nõudeid ja need ei mõjuta nimetatud õigusaktidest tulenevaid kohustusi ⁽⁹⁾.

⁽⁷⁾ Komisjoni talituste töödokument (SEK(2010)1626 (lõplik)) „Riskide hindamise ja kaardistamise suuniseid õnnetuste ohjamiseks“.

⁽⁸⁾ Vt joonealune märkus 5.

⁽⁹⁾ Vt lisa „Mittetäielik loetelu ohtudest, mis on asjakohased ELi õigusaktide ja/või tegevuskavade alusel“ ja „Mittetäielik loetelu ühist huvi pakkuvatest sektoriülestest valdkondadest ELi õigusaktides ja/või tegevuskavades“.

ÕNNETUSTEGA SEOTUD RISKIJUHTIMISE KOKKUVÕTVA ARUANDE VORM

I osa. Riskihindamine

1. Riskihindamise protsess

Kirjeldage, kuidas riskihindamise protsess sobitub õnnetustega seotud riskijuhtimise üldisesse raamistikku. Esitage üksikasjalikult seadusandlikud, menetluslikud ja institutsioonilised aspektid. Palun selgitage, kas vastutus riskihindamise eest lasub riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil.

2. Konsulterimine asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmadega

Kirjeldage riskihindamise protsessis osalevaid ametiasutusi ja sidusrühmi.
Vajaduse korral kirjeldage nende osalemise iseloomu, täpsustades nende ülesandeid ja kohustusi.

3. Peamiste riskide tuvastamine riiklikul või piirkondlikul tasandil

Märkige peamised riskid, mis võivad olulisel määral kahjulikult mõjutada inimesi, majandust, keskkonda ja poliitilist olukorda/ühiskonda (sh julgeolekut).

Ülalnimetatud peamiste riskide seas märkige

- 3.1. peamised riskid, millel võib olla oluline kahjulik piiriülene mõju, mis tuleneb naaberrigist/-riikidest või mõjutab seda/neid;
- 3.2. peamised riskid, millel on väike esinemistõenäosus ja suur mõju.

Vajaduse korral

- 3.3. märkige peamised tulevikus eeldatavad riskid. Need võivad hõlmata tekkivaid riske, ⁽¹⁰⁾ mis võivad olulisel määral kahjulikult mõjutada inimesi, majandust, keskkonda ja poliitilist olukorda/ühiskonda (sh julgeolekut).

4. Kliimamuutuste mõju tuvastamine

Määrake kindlaks, millised ülalnimetatud peamised riskid on otseselt tingitud kliimamuutuste mõjust. Palun võtke arvesse kliimamuutustega kohanemise strateegiat ja/või tegevuskavasid, ⁽¹¹⁾ mis on olemas riiklikul või piirkondlikul tasandil, või vajaduse korral võimalikku asjaomast kliimamuutuste riskide ja haavatavuse hindamist.

5. Riskianalüüs

Kirjeldage küsimuses 3 nimetatud peamiste riskide (sh peamiste piiriüleste riskide, peamiste väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskide ning vajaduse korral tulevaste ja/või tekkivate riskide) tõenäosuse ja mõju skaalat. Esitage tulemused vajaduse korral ka ühtsel riskimaatriksil või muul visuaalsel graafikul/mudelil.

Vajaduse korral andke ülevaade erinevate riskide ja riskistsenaariumite esinemistõenäosuse ja mõju hindamiseks kasutatud meetoditest, mudelitest ja võtetest.

6. Riskide kaardistamine

Märkige, kas on koostatud riskikaarte, millel on esitatud tuvastamise ja analüüsi etappides (küsimused 3, 4 ja 5) nimetatud peamiste riskide eeldatav ruumiline jaotus. Kui jah, siis lisage need vastavalt vajadusele.

⁽¹⁰⁾ Vt vorm (küsimus 3).

⁽¹¹⁾ Lingid riiklike kohanemisstrateegiatele ja tegevuskavadele on olemas ka veebisaidil Climate-ADAPT <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>.

7. Riskihindamise järelevalve ja läbivaatamine

Kirjeldage süsteemi, mida kasutatakse riskihindamise järelevalveks ja läbivaatamiseks, et võtta arvesse uusi muutusi.

8. Riskihindamise tulemustest teavitamine

Kirjeldage riikliku riskihindamise tulemustest teavitamise ja tulemuste levitamise protsessi. Kirjeldage, kuidas jagatakse riskihindamise tulemusi poliitikakujundajate, mitmesuguste eri liiki vastutust omavate avalike asutuste, eri haldustasandite ja teiste asjakohaste sidusrühmadega. Märkige, kas ja kuidas teavitatakse üldsust riskihindamise tulemustest, et inimesed oleksid teadlikud oma riigi või piirkonna riskidest ja/või saaksid teha teadlikke otsuseid enda kaitsmiseks.

Vabatahtlik: head tavad

Andke ülevaade hiljutistest headest tavadest, mis on küsimuste 1–8 puhul asjakohased.

II osa. Riskijuhtimissuutlikkuse hindamine**9. Seadusandlik, menetluslik ja/või institutsiooniline raamistik**

Kirjeldage raamistikku, mida kasutatakse riskijuhtimissuutlikkuse hindamise protsessi(de) jaoks. Märkige, kas see tugineb õigusaktile, strateegilisele kavale, rakenduskavale või teistele menetluslikele raamistikele.

Vajaduse korral märkige, kui sageli riskijuhtimissuutlikkust hinnatakse.

Märkige, kas riskijuhtimissuutlikkuse hindamist kasutatakse otsuste tegemise eesmärgil.

10. Pädevate asutuste ülesanded ja kohustused

Kirjeldage riikliku või piirkondliku tasandi (nagu on asjakohane) pädevate asutuste ülesandeid ja kohustusi, tuues eraldi välja riskide hindamise ja ennetamise, nendeks valmisoleku ja nende reageerimise ning keskendudes peamiste tuvastatud riskide juhtimisele.

Kirjeldage, kuidas tagatakse horisontaalne koordineerimine (valdkondadevaheline lähenemisiivi) nende pädevate asutuste vahel, keskendudes peamiste tuvastatud riskide juhtimisele.

11. Asjaomaste sidusrühmade rollid

Märkige, kas asjaomaseid sidusrühmi on teavitatud peamistest tuvastatud riskidest ja kas nad on nende puhul kaasatud õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi(desse). Kui jah, siis kirjeldage, kuidas.

12. Menetlused ja meetmed riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil

Kirjeldage menetlusi, mis on kehtestatud vertikaalse koostöö tagamiseks selliste riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi asutuste vahel, kes on peamiste tuvastatud riskide puhul kaasatud õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi(desse).

13. Menetlused ja meetmed piiriülesel, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil

Kirjeldage menetlusi, mis on kehtestatud selleks, et tagada koostöö õnnetustega seotud peamiste tuvastatud riskide juhtimise vallas piiriülesel, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil. Kirjeldage meetmeid, mida kasutatakse õnnetustega seotud peamiste tuvastatud riskide juhtimiseks.

Vajaduse korral märkige, kas õnnetustega seotud riskijuhtimise tegevuskavad on töötatud välja viisil, mis võtab arvesse rahvusvahelisi kohustusi, nagu näiteks Sendai katastroofihoiu vähendamise raamistik 2015–2030 ja kestliku arengu eesmärgid, mis tulenevad kestliku arengu tegevuskavast aastani 2030.

14. Luubi all: kliimamuutustega kohanemise meetmed

Märkige, kas peamiste tuvastatud riskide puhul, mis on seotud kliimamuutustega (küsimus 4), on riiklikul või piirkondlikul tasandil (nagu on asjakohane) loodud katastroofiohu vähendamise ja kliimamuutustega kohanemise meetmete vaheline sünergia. Kui jah, siis kirjeldage, kuidas.

15. Luubi all: elutähtsa taristu kaitsmise meetmed

Märkige, kas on olemas meetmed, millega kaitsta esmatähtsate ühiskondlike funktsioonide jätkuvaks täitmiseks oluliseks peetavat elutähtsat taristut.

16. Rahastamisallikas/-allikad

Märkige, kas eelarve võimaldab pakilise vajaduse korral eraldada ressursse paindlikult ja mil määral toetavad õnnetuste fondid ennetavaid meetmeid.

Kirjeldage rahastamisallikaid (nt riiklik, piirkondlik, avalik-õiguslik, eraõiguslik, sh kindlustus, EL ja teised rahvusvahelised rahastamisallikad), mida kasutatakse esmatähtsate meetmete võtmiseks õnnetustega seotud riskijuhtimise valdkonnas peamisi tuvastatud riske hinnates, ennetades, nendeks valmistudes ja nendele reageerides.

17. Taristu, vahendid ja seadmed

Kirjeldage, kuidas tagatakse piisavate vahendite olemasolu, et leevendada õnnetuste mõju ja reageerida viivitamatult õnnetustele, mida seostatakse peamiste tuvastatud riskidega.

18. Luubi all: õnnetuskahjusid puudutavate andmete kogumine ja menetlused

Märkige, kas on olemas õnnetuskahjude andmete kogumise süsteem. Kirjeldage, kuidas kogutakse andmeid peamiste tuvastatud riskide kohta.

19. Luubi all: varajase hoiatamise süsteemide seadmed ja menetlused

Kirjeldage süsteeme, mida kasutatakse varajaseks ohtude tuvastamiseks ja peamiste tuvastatud riskide seireks. Märkige, kas süsteemi on loimitud ka prognoosimeetodid.

20. Riskiteave ja -teavituse üldsuse teadlikkuse suurendamiseks

Kirjeldage, kuidas avalikkust teavitatakse sellest, milliseid meetmeid riskidega kokku puutudes võtta. Näiteks märkige, kas avalikkuse harimiseks ja teadlikkuse suurendamiseks on olemas strateegia. Märkige, kas ja kuidas on sihtrühmad kaasatud ennetus- ja valmisolekumeetmete määratlemisse ning riskiteabe edastamise ja kommunikatsioonitegevusse.

Vabatahtlik: head tavad

Andke ülevaade hiljutistest headest tavadest, mis on küsimuste 9–20 puhul asjakohased.

III osa. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed, mis puudutavad piiriülese mõjuga peamisi riske ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riske

21. Piiriülese mõjuga peamised riskid

Loetlege piiriülese mõjuga peamised riskid.

Täitke iga piiriülese mõjuga peamise riski kohta järgmine tabel.

22. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed

22.1. Kirjeldage esmatähtsaid ennetusmeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

22.2. Kirjeldage esmatähtsaid valmisolekumeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Juhul kui ELi õigusaktide või tegevuskavade kohaselt juba nõutakse aruandlust seda riski käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, viidake lihtsalt aruannetele, mis on juba komisjonile saadetud.

Vajaduse korral

23. Väikse esinemistõenäosusega, kuid suure mõjuga riskid

Loetlege väikse esinemistõenäosusega, kuid suure mõjuga riskid.

Täitke iga väikse esinemistõenäosusega, kuid suure mõjuga riski kohta järgmine tabel.

24. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed

24.1. Kirjeldage esmatähtsaid ennetusmeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

24.2. Kirjeldage esmatähtsaid valmisolekumeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Juhul kui ELi õigusaktide või tegevuskavade kohaselt juba nõutakse aruandlust seda riski käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, viidake lihtsalt aruannetele, mis on juba komisjonile saadetud.

VORMI JUURDE KUULUVAD SUUNISED

I osa. Riskihindamine

1.1. Sissejuhatus

Riskihindamise eesmärk on anda poliitikakujundajatele ja asjaomastele sidusrühmadele (sh erasektoris kuuluvatele sidusrühmadele) sisend otsuste tegemise, õnnetustega seotud riskijuhtimise ja suutlikkuse planeerimise jaoks, avalikkust riskidest teavitada ning riske ja haavatavust jälgida ja analüüsida. Riskihindamine on seega alus, millele tuginedes kavandatakse õnnetustega seotud riskijuhtimist ja rakendatakse seotud meetmeid. Sel eesmärgil koostas Euroopa Komisjon juba 2010. aastal riskide hindamise ja kaardistamise suunised õnnetuste ohjamiseks ⁽¹²⁾ ning koostab korrapäraselt ülevaate loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud õnnetustest tulenevatest riskidest, mis võivad Euroopa Liitu tulevikus ohustada ⁽¹³⁾.

⁽¹²⁾ Komisjoni talituste töödokument, mis käsitleb riskide hindamise ja kaardistamise suuniseid õnnetuste ohjamiseks (SEK(2010)1626 (lõplik)).

⁽¹³⁾ Komisjoni talituste töödokument „Ülevaate loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud õnnetustest tulenevatest riskidest, mis võivad Euroopa Liitu tulevikus ohustada“ (SWD(2017) 176).

Õnnetuseohte puudutav Euroopa tasandi poliitika käsitleb erinevaid teemasid, sealhulgas loodusõnnetustest ja inimtegevusest tingitud õnnetustest tulenevaid riske, nagu metsatulekahjud, terviseohud, pandeemiad, tööstusriskid, keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumaohud, julgeolek (küberjulgeolek, terrorism) jne. Lisaks on õnnetustega seotud riskide juhtimise seisukohast asjakohased ka teised poliitikasuunad, sh kliimamuutuse ja keskkonnapoliitika.

Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 4 lõike 7 kohaselt on riskihindamine üldine valdkondadevaheline riskide kindlakstegemise, analüüsi ja hindamise protsess riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil. Riski hindamine, st sellele hinnangu andmine, ⁽¹⁴⁾ on riskihindamise oluline osa, mis toetab otsuste tegemist ja aitab kindlaks teha, kus on vaja võtta lisameetmeid. Arvestades selle etapi poliitilist iseloomu, ei ole nende suuniste seisukohast riskidele hinnangu andmise tulemuste kohta siiski vaja aruannet koostada. Juhul kui riskihindamine juba hõlmab riskidele hinnangu andmist, võib selle hinnangu komisjonile esitada.

1.2. Juhised vormi (I osa) küsimustele 1–8 vastamiseks

Küsimus 1. Riskihindamise protsess

Kirjeldage, kuidas riskihindamise protsess sobitub õnnetustega seotud riskijuhtimise üldisesse raamistikku. Esitage üksikasjalikult seadusandlikud, menetluslikud ja institutsioonilised aspektid. Palun selgitage, kas vastutus riskihindamise eest lasub riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil.

Märkige, kas riikliku või piirkondliku riskihinnangu tegemine on nõutav seadusega või muude menetlus- või institutsiooniliste nõuetega (nt konkreetne poliitikadokument). Märkige koordineeriv ametiasutus, kes vastutab riikliku riskihindamisprotsessi juhtimise eest.

Seadusandlik raamistik/poliitikaraamistik võib aidata riikide poliitikakujundajatel luua tõhusad mitut asutust hõlmavad mehhanismid, et koordineerida tuvastatud riskidega tegelemisel riigisisest koostööd. Samuti tõhustab see koostööd riiklike ametite/ametiasutuste vahel, et parandada riigi võimet kujunevatele kriisidele reageerida.

Tuginedes ELi analüüsile liikmesriikide riskijuhtimissuutlikkuse aruannete kohta, mis saadeti komisjonile 2018. aastal, on enamik liikmesriike teadvustanud, kui oluline on tugineda riskihindamise protsessis seadusandlikule või menetluslikule raamistikule. Mõnes riigis on erinevate riskide jaoks siiski eri seadusandlikud raamistikud, mis tulenevad näiteks ELi erinevatest seadusandlikest nõuetest ⁽¹⁵⁾.

Küsimus 2. Konsulterimine asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmadega

Kirjeldage riskihindamise protsessis osalevaid ametiasutusi ja sidusrühmi.

Vajaduse korral kirjeldage nende osalemise iseloomu, täpsustades nende ülesandeid ja kohustusi.

Riskihindamise koostamisel on oluline kaasata protsessi erinevad asjaomased sidusrühmad. See ärgitab neid panustama õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi. Asjaomaste ametiasutuste ja sidusrühmade hulka võivad kuuluda riiklikud ja piirkondlikud asutused, sh asutused, mis ei osale otseselt hindamisprotsessis, nt akadeemilised ringkonnad, uurimisorganisatsioonid ja erasektor.

Küsimus 3. Peamiste riskide tuvastamine riiklikul või piirkondlikul tasandil

Märkige peamised riskid, ⁽¹⁶⁾ mis võivad olulisel määral kahjulikult mõjutada inimesi, majandust, keskkonda ja poliitilist olukorda/ühiskonda (sh julgeolekut).

Palun märkige peamised riskid riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Vajaduse korral kirjeldage, milliseid meetodeid/andmeallikaid kasutati olemasolevate peamiste riskide tuvastamiseks riiklikul ja/või asjakohasel piirkondlikul tasandil. Vajaduse korral märkige palun, kas riski tuvastamine tugines ühele või mitmele stsenaariumile, mis on seotud põhisündmusega, või üldisele tõenäosuslikule hindamisele riiklikul tasandil. Vajaduse korral märkige, kas stsenaariumi/riskimudeli koostamisel ja olemasolevate peamiste riskide tuvastamisel võeti arvesse mitme ohu põhised lähenemisviisi (st millist õnnetustega kaasnevat dominoefekti arvesse võeti).

⁽¹⁴⁾ Riskile hinnangu andmine on protsess, mille käigus võrreldakse riskianalüüsi tulemusi riskikriteeriumitega, et teha kindlaks, kas risk ja/või selle ulatus on aktsepteeritavad. Riskikriteeriumid on võrdlusalused, millest lähtudes riski olulisust hinnatakse. Need võivad hõlmata seonduvaid kulusid ja kasu, õiguslikke nõudeid, sotsiaal-majanduslikke ja keskkonnategureid, murekohti ja sidusrühmi.

⁽¹⁵⁾ EL on kehtestanud konkreetseid seadusandlikke nõudeid teatud valdkondades, nt ELi üleujutuste direktiiv (direktiiv 2007/60/EÜ), ELi veepoliitika raamdirektiiv (direktiiv 2000/60/EÜ), ELi Seveso III direktiiv (direktiiv 2012/18/EL), ELi elutähtsa taristu direktiiv (direktiiv 2008/114/EÜ).

⁽¹⁶⁾ Liikmesriikidel palutakse määrata olemasolevad peamised riskid riiklikul või piirkondlikul tasandil.

Riski tuvastamine on protsess, mille käigus riskid leitakse, neid teadvustatakse ja kirjeldatakse, tehes seda võimaluse korral tõenäosusepõhiselt. Tegemist on sõelumisprotsessiga ja see on esimene samm, millele järgneb riskianalüüs. Riski tuvastamine peaks tuginema võimalikult palju kvantitatiivsetele (varasematele ja värskele statistilistele) andmetele. Ent stsenaariumite loomise protsesse ja mudelprognoose oleks soovitatav kasutada ka tulevaste riskide tuvastamiseks. Ideaalis tuleks leida alternatiivlahendused, et käsitleda raskesti mõõdetavaid riske või olukordi, kus riskiga seotud teave võib olla salastatud. Vahel tuvastatakse selles etapis üksnes riskid. See tähendab, et tuvastatakse need sündmuste liigid, mis võivad teatud territooriumil teatud perioodil toimuda. Tavaliselt vaadeldakse riskide tuvastamise etapis siiski ka ohtude või realiseerunud riskide tagajärgi (võimalikku mõju). Andmeid mõju kohta võib koguda kvalitatiivselt, nt eksperdiarvamuste, luureandmete, induktiivse mõtlemise meetodite jms abil.

Erinevate riskide jaoks on vaja erinevaid analüüse. Tavaliselt on **esinemistõenäosust** lihtsam hinnata looduslike ohtude puhul, arvestades nende varasemat toimumist. Esinemistõenäosust on võimalik hinnata kvalitatiivselt (väga suur, suur, keskmine, väike, väga väike esinemistõenäosus) või kvantitatiivselt (kordumisperiood, kordumise tõenäosus 1, 5, 100 aasta jooksul jne). Mõne riski puhul ei ole võimalik kindlaks teha, kui suure tõenäosusega sündmus kordub, ning vajaduse korral tuleks kasutada alternatiivseid prognoose. Sündmuse või riski tekkimise tõenäosust peaks võimaluse korral hindama samasuguse ulatusega sündmuste varasema esinemissageduse põhjal, tuginedes olemasolevatele statistilistele andmetele, mis on asjakohased peamiste tegurite analüüsiks; see võib aidata tuvastada kiirenevaid suundumusi (näiteks kliimamuutustega seotud suundumused). Näiteks geoloogilised andmed võiksid aidata avardada uurimise ajavahemikku selliste riskide puhul nagu vulkaanid, maavärinad ja tsunamid.

Samuti tuleks kvalitatiivselt ja kvantitatiivselt hinnata **mõju** ⁽¹⁷⁾. Mõjuanalüüs peaks nii palju kui võimalik tuginema empiirilistele tõenditele ja varasemaid õnnetusi puudutavate andmete põhjal saadud kogemustele või väljakujunenud kvantitatiivsetele mõjumudelitele. Võimaluse korral tuleks iga riski realiseerumise või ohu mõju hinnata selle märkimisväärse kahjuliku mõju põhjal neljas kategoorias: mõju inimestele, mõju majandusele, keskkonnamõju ja poliitiline/ühiskondlik mõju (sh mõju julgeolekule). Eri mõjukategooriad ja kriteeriumid võib kokku võtta järgmiselt:

- *mõju inimestele* võtab arvesse surmajuhtumeid, kadunud inimesi, vigastatud ja haigestunud inimesi ning inimesi, kes tuleb evakueerida või kes kaotavad juurdepääsu põhiteenustele. Kriteeriumid on tavaliselt kvantitatiivsed;
- *mõju majandusele* võtab arvesse rahalist ja materiaalset kahju, samuti majanduslikku kahju eri majandussektorites. Kriteeriumid on tavaliselt kvantitatiivsed. Võimaluse korral tuleks hinnata ka kaudset majanduskahju;
- *keskkonnamõju* võtab arvesse mõju loodusvaradele, kaitsealadele ja elupaikadele (metsad, maismaa elurikkus, vee- ja mereökosüsteemid jne), loodus- ja linnakeskkonnale. Selles kategoorias võib arvesse võtta ka mõju kultuuripärandile ⁽¹⁸⁾. Kriteeriumid, mis on tavaliselt kvalitatiivsed, võivad olla ka kvantitatiivsed ja tugineda kahjudele või taastamismaksumusele; ka võidakse neid kvalitatiivselt hinnata, tuginedes kahju ulatusele või ajale, mis kulub algse olukorra taastumisele;
- *poliitiline/ühiskondlik mõju (sh mõju julgeolekule)* võtab arvesse igapäevaelu/esmatahtsate ressursside (energia, tervis, haridus jne) kasutamise häiritust, vee- ja toiduohutust, sotsiaalseid rahutusi, ohtusid sotsiaalsele turvalisusele ning suutlikkust riiki valitseda ja juhtida. Vahel hõlmab see kategooria ka psühholoogilist mõju. Kriteeriumid on tavaliselt kvalitatiivsed.

Igas mõjukategoorias (mõju inimesele, majandusele, keskkonnamõju, poliitiline/ühiskondlik mõju) tuleks hinnata konkreetse mõju suhtelist tähtsust, kasutades ühiseid kriteeriume, et määrata eri riskide või riskistsenaariumite suhtelise mõju skoor. Mõju inimestele tuleks mõõta mõjutatud inimeste arvuna, mõju majandusele aga riigi vääringus. Keskkonnamõju tuleks võimaluse korral kvantifitseerida majanduslike näitajate alusel, kuid seda võib liigitada ka mittekvantitatiivselt, nt 1) piiratud/ebaoluline, 2) väike/märkimisväärne, 3) mõõdukas/suur, 4) oluline/väga suur, 5) katastroofiline/hävitav. Poliitilist/ühiskondlikku mõju (sh mõju julgeolekule) saab samuti mõõta sarnasel kvalitatiivsel skaalal. Kvantitatiivne analüüs võib määratleda mõju taseme (väga madal, madal, mõõdukas, kõrge või väga kõrge) arviliselt.

Võimaluse korral tuleks mõju hindamine viia vastavusse Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku (Sendai raamistiku) eesmärkide, sihtide ja aruandlussuunistega ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Komisjoni talituste töedokument, mis käsitleb riskide hindamise ja kaardistamise suuniseid õnnetuste ohjamiseks (SEK(2010)1626 (lõplik)).

⁽¹⁸⁾ Kuna olemas on erinevaid meetodikaid, on teada, et mõju kultuuripärandile võib liigitada kas mõjuna majandusele (kui see on kvantitatiivne) või keskkonnamõjuna (kui see on kvalitatiivne). Liikmesriigid peaksid vajaduse korral märkima, kuidas on liigitatud mõju kultuuripärandile.

⁽¹⁹⁾ ÜRO katastroofiohu vähendamise amet: „Tehnilised suunised Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku üleilmsete eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude seire ja aruandluse jaoks“, <https://www.preventionweb.net/publications/view/54970>

Nimetatud nelja mõjukategooriat võib kaaluda lühiajalises ja keskpikas perspektiivis; lisaks võib nende vahel teatud olukorras olla tugev vastastikune sõltuvus, näiteks maavärina tagajärjel kokku varisenud hoonetes surma ja vigastada saanud inimeste arv. Neid nelja mõjukategooriat võib vajaduse korral kaaluda siis, kui hinnatakse analüüsitud sündmuse või riski mõju, sh küsimuses 3 nimetatud peamisi riske, mis hõlmavad ka piiriülese mõjuga peamisi riske, riske, mille esinemistõenäosus on väike ja mõju suur, ning vajaduse korral peamisi tulevasi ja tekkivaid riske. Neid nelja kategooriat on võimalik kasutada ka riskistsenaariumite ja mitme riski hindamiseks (kirjeldatud allpool) riski tuvastamise ja riskianalüüsi etapis.

Peamiste riskide tuvastamiseks võib kasutada mitut meetodit ja tehnikat ⁽²⁰⁾. Need võivad hõlmata riskikriteeriume, tõendipõhiseid meetodeid, geoloogiliste, ajalooliste ja statistiliste andmete läbivaatamist, kontrollnimekirju, luureandmeid, süstemaatilist meeskondlikku lähenemisviisi (kus ekspertide meeskond järgib süstemaatilist protsessi, et tuvastada riske struktureeritud juhiste või küsimuste abil) ning induktiivseid analüüsimeetodeid. Olemas on tehnikad, mis muudavad riskide tuvastamise protsessi põhjalikumaks ⁽²¹⁾.

Riskistsenaariumite analüüs võib olla väga kasulik selleks, et tuvastada peamisi võimalikke riske, vajaduse korral peamisi tulevasi ja/või tekkivaid riske, peamisi piiriülese mõjuga riske ning peamisi riske, millel on väike esinemistõenäosus ja suur mõju. Samuti on see üks viis edastada teavet selle kohta, kuidas saada ettekujutus tulevast ebakindlusest ja teguritest, mis mõjutavad praegu vastu võtmist vajavaid otsuseid.

Riikide riskianalüüsides võib püüda arvesse võtta mitte ainult ühte riski hõlmavaid mudeleid/stsenaariume (juhul kui need on kaasatud riski tuvastamise etappi), vaid ka mõnda mitmel riskil põhinevat stsenaariumi või mudelit.

Mitme riski hõlmav lähenemisviis eeldab nii mitut ohtu kui ka mitut laadi haavatavust hõlmavat vaatenurka. Mitme riski hindamine hõlmab võimalikku võimendumist ja doominoefekti, mis tuleneb koosmõjust teiste riskidega. Teisisõnu – üks risk võib suureneda teise riski mõjul või seetõttu, et teine sündmus on märgatavalt muutnud süsteemi haavatavust või kokkupuuteid riskiga. Mitmele haavatavusele keskenduv vaatenurk puudutab erinevaid riski suhtes tundlikke sihtmärke, nagu näiteks elanikkond, transpordisüsteemid ja taristu, hooned ja kultuuripärand. Need võimalikud sihtmärgid on eri viisil haavatavad erinevate ohtude suhtes ja nõuavad eri liiki suutlikkust, mille abil ohtusid ennetada ja nendega toime tulla.

Mitme riski hõlmava stsenaariumi analüüsis võetakse tavaliselt arvesse järgmisi aspekte:

- võimalike mitme riski hõlmavate stsenaariumite tuvastamine, alustades konkreetse sündmusega ja hinnates võimalust, et realiseeruda võivad teised riskid või sündmused;
- iga konkreetse riskiga kokkupuute ja sellele haavatavuse analüüs eri stsenaariumitüüpide raames, samuti ohtude ja haavatavuse vastastikune sõltuvus;
- iga kahjuliku sündmuse ja mitme riski hõlmavate stsenaariumite riskihinnang. Kasutada võib ka mitme riski hõlmavate stsenaariumite kaardistamiseks mõeldud tarkvaravahendeid, nagu Decision Support System (DSS), et aidata stsenaariume visualiseerida ja läbi mängida ning anda nende kohta teavet.

Käesolevad suunised ei ole mõeldud selleks, et propageerida konkreetset viisi mitme riski stsenaariumite või mudelite kasutamiseks; pigem tuuakse neis esile head tavad, mida on käsitletud erialakirjanduses, nt loodusohust tingitud tehnilised katastroofid, millega kaasnevad maavärinad, pikne ja üleujutused.

Küsimus 3.1. Piiriülese mõjuga peamiste riskide tuvastamine

Peamised riskid, millel võib olla oluline kahjulik piiriülene mõju, mis tuleneb naaberriigist/-riikidest või mõjutab seda/neid.

Vajaduse korral märkige, kas stsenaariumi koostamisel ja piiriülese mõjuga peamiste riskide tuvastamisel kohaldati mitme ohu põhist lähenemisviisi. Näiteks märkige, kas arvesse võeti õnnetuste doominoefekti.

Võimaliku piiriülese mõjuga peamiste riskide tuvastamisel ja nende mõju prognoosimisel võidakse arvesse võtta järgmist: i) mõju, mis tuleneb riskidest, mis tekivad naaberriigis või -riikides, ii) mõju, mis kandub üle naaberriiki või -riikidesse, iii) mõju, mis on tuntav korraga kahes või enamas riigis. Kui võtame arvesse mõju naaberriigile või -riikidele, siis mitte selleks, et hinnata võimalikku mõju kvalitatiivselt või kvantitatiivselt, vaid pigem selleks, et prognoosida, kas järgneda võib kahjulik mõju (nt vulkaanist tõusev tuhapilv, mis mõjutab naaberriikide õhuruumi).

⁽²⁰⁾ Lisa 3: komisjoni talituste töödokument, mis käsitleb riskide hindamise ja kaardistamise suuniseid õnnetuste ohjamiseks (SEK(2010) 1626 (lõplik)).

⁽²¹⁾ Teadusuuringute Ühiskeskuse aruanne „Soovitused riiklikuks riskihindamiseks“, https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/bitstream/JRC114650/jrc114650_nrarecommendations_updatedfinal_online1.pdf

Küsimus 3.2. Peamiste väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskide tuvastamine

Peamised riskid, millel on väike esinemistõenäosus, kuid suur mõju.

Vajaduse korral märkige, kas stsenaariumi koostamisel ning peamiste väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskide tuvastamisel võeti arvesse mitme ohu põhist lähenemisviisi. Näiteks märkige palun, kas arvesse võeti õnnetuste doominoefekti.

Liikmesriikidel palutakse kehtestada kriteeriumid, millega määratletakse peamised väikse esinemistõenäosusega riskid, millel on nende riiklikus või piirkondlikus kontekstis suur mõju. Väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riski ei pruugita ilmtingimata pidada peamiseks riskiks, kui asjaomase sündmuse esinemist peetakse väga ebatõenäoliseks. See, kas peamised riskid hõlmavad väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riske, oleneb seega liikmesriikide „peamiste riskide“ määratlusest.

Küsimus 3.3. Peamiste tulevaste ja/või tekkivate riskide tuvastamine

Vajaduse korral tuvastage peamised riskid, mida tulevikus eeldatakse. Need võivad hõlmata tekkivaid riske, mis võivad olulisel määral kahjulikult mõjutada inimesi, majandust, keskkonda ja poliitilist olukorda/ühiskonda (sh julgeolekut).

Peamiste tulevaste riskide, sh uute tekkivate riskide tuvastamine võiks aidata parandada tulevaste riskide haldamist asjakohaste ennetus- ja valmisolekumeetmetega. Kliimamuutustega seotud tulevaste ja tekkivate riskide puhul peaks riskihinnang vajaduse korral arvesse võtma kliimamuutuste prognoose ja stsenaariume, mis tuginevad valitsustevahelise kliimamuutuste rühma aruannetele või teistele tunnustatud teaduslikele allikatele. Kui olemas on riiklike kliimarisikide ja haavatavuse hinnangud, võimaldavad need asjakohaselt prognoosida kliimaohte ja -riske. Kliimamuutustega seotud tulevased ja tekkivad riskid peaksid olema kooskõlas riskidega, mis on ära märgitud riiklikus kohanemisstrateegias/kohanemiskavas ning kliimarisikide ja haavatavuse hinnangutes, kui need on koostatud.

Komisjoni trükises „Teadus keskkonnapoliitika hüvanguks“⁽²²⁾ peetakse tekkivateks riskideks riske, mis võivad olla:

- uued riskid;
 - riskid, mille puhul kahju tõenäosust on keeruline hinnata (traditsiooniliste riskihindamise ja -juhtimise lähenemisviisidega);
 - riskid, mida on raske ette näha, st on raske hinnata tõenäosust, et mingi tagajärg mingil konkreetsel ajal/konkreetses kohas/konkreetsel tingimustel ilmneb;
 - riskid, mis tulenevad äsja tuvastatud ohust, mille puhul võib tekkida oluline kokkupuude, või ootamatust uuest või teadaolevast ohust, millega kokkupuude või millele vastuvõtlikkus võib üha suurenedada;
 - uued või tuttavad riskid, mis ilmnevad uutes või tundmatutes tingimustes.

Tekkivate riskide määratlused hõlmavad ka selliseid mõisteid nagu „äsja esile kerkinud riskid“, „äsja tuvastatud/märgatud riskid“, „suurenev risk“ või „risk, mis on saamas laialdaselt tuntuks või on välja kujunemas“.

Vajaduse korral andke ülevaade meetoditest, mudelitest ja võtetest, mida kasutatakse selleks, et tuvastada ja hinnata tulevaseid riske ja/või tekkivaid riske ning nende võimalikku mõju, võttes arvesse kliimamuutustega seotud riskistsenaariume ja -projektsioone, riiklikku kohanemisstrateegiat ja/või -kava⁽²³⁾ ning kliimarisikide ja haavatavuse hinnanguid juhul, kui sellised hinnangud on koostatud. Tuleviku kliimastenaariumid ja nende prognoosid, mida on kasutatud, võivad vastavalt vajadusele olla lühiajalised (2030), puudutada keskpikka perioodi (2050) või olla pikaajalised (2100).

Mitme riski mudelile tuginevat lähenemisviisi võib kaaluda, et võtta arvesse nii kliimamuutustest kui ka sotsiaalsetest, majanduslikest, keskkonnaalastest ja demograafilistest parameetritest tulenevate riskidega seotud protsesside dünaamilist iseloomu ja erinevat vastastikust mõju. Üks tulevaste ja/või tekkivate riskide tuvastamiseks kasutatav meetod on ka stsenaariumite loomine. See ei piirdu pelgalt tulevaste kliimamuutuste mõju prognoosimisega.

⁽²²⁾ Science for Environment Policy (2016). Identifying emerging risks for environmental policies. Future Brief 13. Euroopa Komisjon keskkonna peadirektoraat: <http://ec.europa.eu/science-environment-policy>.

⁽²³⁾ Riiklikud kohanemisstrateegiad ja -kavad on kättesaadavad ka veebisaidil Climate-ADAPT: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

Vajaduse korral märkige, kas stsenaariumite loomisel ning peamiste tulevaste ja tekkivate riskidega seotud riskide tuvastamisel võeti arvesse mitme ohu põhist lähenemisviisi. Palun märkige ka, kas arvesse võeti õnnetuste doominoefekti.

Küsimus 4. Kliimamuutuste mõju tuvastamine

Määrake kindlaks, millised ülalnimetatud peamised riskid on otseselt seotud kliimamuutuste mõjuga. Palun võtke arvesse kliimamuutustega kohanemise strateegiat ja/või kava, ⁽²⁴⁾ mis on olemas riiklikul või piirkondlikul tasandil, või vajaduse korral võimalikku asjaomast kliimamuutuste riskide ja haavatavuse hindamist.

Selle küsimuse võib vajaduse korral siduda peamiste tulevaste ja/või tekkivate riskide tuvastamisega (küsimus 3.3).

Vajaduse korral kirjeldage, milliste meetodite ja andmeallikate abil tuvastati olemasolevad peamised riskid, mida kliimamuutused mõjutavad või võivad mõjutada.

Küsimus 5. Riskianalüüs

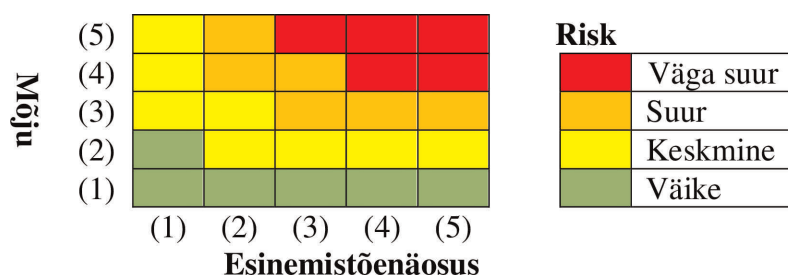
Kirjeldage küsimuses 3 nimetatud peamiste riskide (sh peamiste piiriüleste riskide, peamiste väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskide ning vajaduse korral tulevaste ja/või tekkivate riskide) tõenäosuse ja mõju skaalat.

Esitage tulemused vajaduse korral ka ühtsel riskimaatriksil või muul visuaalsel graafikul/mudelil.

Vajaduse korral andke ülevaade erinevate riskide ja riskistsenaariumite esinemistõenäosuse ja mõju hindamiseks kasutatud meetoditest, mudelitest ja võtetest.

Kui riskid on tuvastatud, mõõdetakse nende realiseerumise tõenäosust ja nende võimaliku mõju raskusastet, kasutades erinevaid riskitegureid mõõtvaid kateegooriaid (mõõtmise peaks ideaalis olema kvantitatiivne). Mõjukategooriad, mida on võimalik arvesse võtta, on mõju inimestele ja majandusele, keskkonnamõju ja poliitiline/ühiskondlik mõju (sh mõju julgeolekule), nagu küsimuses 3 kirjeldatud. Seda kirjeldatakse sageli kui stsenaariumi või riski realiseerumise tõenäosust ja mõju. Tulemused esitatakse riskimaatriksil või tõenäosuskaartidel.

Riskimaatriks ühendab tõenäosuslikkuse ja mõju mõõtme ning sellel kujutatakse graafiliselt eri riske, mis võimaldab neid omavahel võrrelda. Sellisel maatriksil on kujutatud mitu tuvastatud riski, mis muudab võrdlemise lihtsamaks. Riskimaatrikseid võib kasutada riskihindamise kõigis etappides ning praeguste, tulevaste ja/või tekkivate riskide, piiriüleste riskide ning peamiste väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskide puhul. Esinemistõenäosuse ja mõju kohta kasutatavatel skaaladel on tavaliselt viis jaotist (joonis 1), ehkki see ei pruugi alati nii olla. Ka maatriksil kasutatavad värvid võib olenevalt riigi konkreetsest riskitajust määrata erineval viisil.

⁽²⁴⁾ Riiklikud kohanemisstrateegiad ja -kavad on kättesaadavad ka veebisaidil Climate-ADAPT: <https://climate-adapt.eea.europa.eu/countries-regions/countries>

Joonis 1. Riskimaatriks (sümmeetriline, 5 × 5)

Riskimaatriksit kasutavad paljud riigid. Nad võivad kaaluda eri riskimaatriksite koostamist riskide mõju kohta inimestele ja majandusele, keskkonnamõju ja poliitilise/ühiskondliku mõju kohta (sh mõju kohta julgeolekule), sest neid kategooriaid mõõdetakse erinevate skaalade järgi ning neid oleks vastasel juhul keeruline võrrelda, eriti siis, kui ühtesid riske hinnatakse kvantitatiivselt, teisi aga kvalitatiivselt. Selleks, et ELi tasandil oleks võimalik saada terviklikum ülevaade, võiksid liikmesriigid võimaluse korral eelistatult kasutada 5 × 5 riskimaatriksit, kus on märgitud mõju ja esinemistõenäosuse skaala. Liikmesriikidel soovitatakse võimaluse korral määrata igale numbrile ühest viieni kvantitatiivne vahemik.

Riskianalüüsis tuleb arvesse võtta **riskide analüüsimisega seotud ebakindlust** ning tegeleda andmete ja mudelitega seotud ebakindluse probleemidega. Tundlikkusanalüüsi raames tehakse kindlaks riski suurus ja selle suuruse tähtsus konkreetsete sisendparameetrite muutuste seisukohast.

Kui riskil on tõenäoliselt märkimisväärsed ja pöördumatud tagajärjed, kuid selle tõenäosust ei ole võimalik täpselt hinnata, võib **ettevaatuspõhimõte** põhjendada selle lisamist riskianalüüsi. See puudutab eeskätt keskkonna- ja terviseriske (inimeste, loomade ja taimede haigused). Ettevaatuspõhimõtet võib kasutada kui riskijuhtimise esimest sammu. Võib juhtuda, et kvalitatiivsete või ebaselgete tõendite alusel on vaja teha ajutisi otsuseid. Ettevaatuspõhimõtte rakendamisel tuleks veelgi pingutada selle nimel, et parandada tõendusbaasi.

Küsimus 6. Riskide kaardistamine

Märkige, kas on koostatud riskikaarte, millel on esitatud tuvastamise ja analüüsi etappides (küsimused 3, 4 ja 5) nimetatud peamiste riskide eeldatav ruumiline jaotus. Kui jah, siis lisage need vastavalt vajadusele.

Riskide jagunemine varieerub riikide arvestuses erinevuste tõttu riskide tekkimises, inimeste ja vara kokkupuudet riskidega ning ebaühtluse tõttu nende haavatavuses. Riskikaardid on kasulik vahend, et tuvastada riigis kõige suuremas ohus olevad alad. Vastavalt riiklikele või piirkondlikele vajadustele võib koostada eri liiki kaarte: lihtsad peamiste riskide kaardid, millel on muu hulgas esitatud piiriülese mõjuga peamised riskid, kaardid peamiste riskide kohta, millel on väike esinemistõenäosus ja suur mõju, ning vajaduse korral tulevased ja/või tekkivad riskid. Lisaks võib koostada riskikaardid ka selleks, et näidata, kus konkreetse riski võimalikud kahjud võivad olla suuremad, arvestades kokkupuute ja haavatavuse jagunemist jms.

Erinevad peamised riskid tuleks ideaalis esitada eraldi kaartidel või temaatilistel riskikaartidel (näiteks kaardid, kus eri kategooriates on piiriülese mõjuga peamised riskid, tulevased ja/või tekkivad riskid ning peamised väikse esinemistõenäosuse ja suure mõjuga riskid). Võimaluse korral võiks kaartidel olla ära näidatud haavatavuse ja kahjuga kokkupuute ruumiline jaotus koos märkega riskitaseme kohta (väga kõrge, kõrge, keskmine, madal ja väga madal).

Need riskikaardid võiksid näidata ruumilist jaotust kõikide riiklikul või piirkondlikul tasandil kaitset vajavate asjakohaste aspektide kohta, sh elanikkond, elutähtsad taristud, näiteks vee-, elektri-, gaasi- ja naftatootmine, transport ja turustamine, telekommunikatsioon, põllumajandus, finants- ja turvateenused, haiglad, koolid, kaitsealad ja elupaigad (Natura 2000 alad, kaitstud merealad, looduspargid, metsad, mere- ja maismaa bioloogiline mitmekesisus, jõesängid), kultuuripärandiga seotud vara (muistised, monumendid, pargid jne) ning muu oluline majandustegevus (tehased, ettevõtted, energiarajatised, põllumajandustootmine, kariloomad, turismipiirkonnad ja -ettevõtted) jne.

Sellist teavet on võimalik koondada geoinfosüsteemide (GIS) või veebiplatvormide abil. Kui need on olemas, siis palun esitage vastav link.

Küsimus 7. Riskihindamise järelevalve ja läbivaatamine

Kirjeldage süsteemi, mida kasutatakse riskihindamise järelevalveks ja läbivaatamiseks, et võtta arvesse uusi muutusi.

Õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi raames tuleks riske korrapäraselt jälgida ja läbi vaadata, et kontrollida, kas:

- eeldused riskide kohta (sh sisendandmed) kehtivad endiselt;
- eeldused, millele riskihindamine tugineb, sh väline ja sisemine kontekst, kehtivad endiselt;
- oodatud tulemused saavutatakse;
- riskihindamise tulemused on kooskõlas tegeliku kogemusega;
- riskihindamise tehnikaid kasutatakse õigesti;
- riskide käsitlemine (riske käsitlevad ennetus- ja valmisolekumeetmed) on tõhus.

Küsimus 8. Riskihindamise tulemustest teavitamine

Kirjeldage riikliku riskihindamise tulemustest teavitamise ja tulemuste levitamise protsessi. Kirjeldage, kuidas jagatakse riskihindamise tulemusi poliitikakujundajate, mitmesuguste eri liiki vastutust omavate avalike asutuste, eri haldustasandite ja teiste asjakohaste sidusrühmadega. Märkige, kas ja kuidas teavitatakse üldsust riskihindamise tulemustest, et inimesed oleksid teadlikud oma riigi või piirkonna riskidest ja/või saaksid teha teadlikke otsuseid enda kaitsmiseks.

Tulemuste korralik edastamine võimaldab kasutada riskihindamisi otsuste tegemisel. Riskidest teavitamise lõppeesmärk on võimaldada ohus olevatel inimestel teha teadlikke otsuseid enda kaitsmiseks ning suurendada nende teadlikkust riskidest. Riskidest teavitamine tähendab ka teabe, nõuannete ja arvamuste vahetamist asjatundjate ning nende inimeste vahel, kes seisavad silmitsi ohtudega oma tervisele ja/või majanduslikule või sotsiaalsele heaolule. Ka valitsusvälised osalejad tuginevad täpsetele riskihinnangutele. Näiteks keemiatööstust on sageli vaja teavitada tehnoloogilistest riskidest. Lisaks tähendab nn õigus teada põhimõtte rakendamine, mis on nüüd sätestatud paljudes riiklikes ja rahvusvahelistes seadustes ja määrustes, et paljud hindamismenetlused hõlmavad nüüd üldsuse kaasamist. Sellest arengust tingituna on avaliku poliitika elluviimisel riskiteavituse puhul vaja süstemaatilist lähenemisviisi.

II osa. Riskijuhtimissuutlikkuse hindamine

2.1. Sissejuhatus

Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 6 lõikes 1 on sätestatud: „Selleks et edendada tõhusat ja ühtset lähenemisviisi õnnetuste ennetamisele ja õnnetusteks valmisolekule mittetundliku teabe [—] jagamise ja parimate tavade tutvustamise kaudu liidu mehhanismi raames, peavad liikmesriigid: [—] b) arendama edasi riskijuhtimissuutlikkuse hindamist riiklikul või asjakohasel piirkondlikul tasandil“.

Liikmesriike kutsutakse üles hindama oma tehnilist, finants- ja haldussuutlikkust, pidades silmas oma suutlikkust koostada piisavaid riskihinnanguid ja riskijuhtimiskavasid ning rakendada ennetus- ja valmisolekumeetmeid.

Käesolevate suunistega esitatakse struktuur, mida kasutades teha kokkuvõtte iga riigi riskijuhtimissuutlikkuse hindamisest. Välja pakutud struktuur ei ole ammendav ja seda on vaja kohendada iga liikmesriigi vajadustele. Seda tuleks pidada ühiseks lähtepunktiks, mille eesmärk on aidata kaasa ühisele arusaamisele elementidest, mida riiklik riskijuhtimissuutlikkuse hindamine peaks sisaldama. Kokkuvõtte peaks keskenduma peamistele riskidele, mis tuvastati I osas.

2.2. Juhised vormi (II osa) küsimustele 9–20 vastamiseks

Küsimus 9. Seadusandlik, menetluslik ja/või institutsiooniline raamistik

Kirjeldage raamistikku, mida kasutatakse riskijuhtimissuutlikkuse hindamise protsessi(de) jaoks. Märkige, kas see tugineb õigusaktile, strateegilisele kavale, rakenduskavale või teistele menetluslikele raamistikele.

Vajaduse korral märkige, kui sageli hinnatakse riskijuhtimissuutlikkust ja kas riskijuhtimissuutlikkuse hindamist/hindamisi kasutatakse otsuste tegemisel.

Selle küsimuse eesmärk on selgitada riikliku või piirkondliku tasandi seadusandlikku, menetluslikku ja/või institutsionaalset konteksti (olenevalt juhust), mis muudab ametlikuks riskijuhtimissuutlikkuse hindamise protsessi(d) seoses ennetamise, valmisoleku ja reageerimisega. Juhul kui olemasolev seadusandlik raamistik on sama, mida on kirjeldatud küsimuse 1 vastuses, võib viidata küsimusele 1 antud vastustele. Juhul kui vastus erineb vastusest küsimusele 1, palutakse liikmesriikidel täpsustada, kas riskijuhtimissuutlikkuse hindamise protsessi(de) on õiguslik alus või kas see tugineb strateegilisele kavale, rakenduskavale või muule seadusandlikule/menetluslikule raamistikule ning kas see tugineb riskihindamisele või tuleneb sellest.

Vajaduse korral palun nimetage plaanitavad kavad seadusandliku raamistiku arendamiseks. Palun märkige, kui sageli riskijuhtimissuutlikkust riiklikul või piirkondlikul tasandil (nagu on asjakohane) hinnatakse, ja/või kirjeldage, kas sellist hindamist/selliseid hindamisi kasutatakse otsuste tegemisel. Näiteks märkige, kui hindamist võetakse arvesse riskijuhtimise planeerimise protsessis ja/või ennetus- ja valmisolekumeetmete rakendamisel ning kui seda kasutatakse selleks, et aidata riskihindamise raames mõista haavatavust.

Küsimus 10. Pädevate asutuste ülesanded ja kohustused

Kirjeldage riikliku või piirkondliku tasandi (nagu on asjakohane) pädevate asutuste ülesandeid ja kohustusi, tuues eraldi välja riskide hindamise ja ennetamise, nendeks valmisoleku ja nende reageerimise ning keskendudes peamiste tuvastatud riskide juhtimisele.

Kirjeldage, kuidas tagatakse horisontaalne koordineerimine (valdkondadevaheline lähenemisviis) nende pädevate asutuste vahel, keskendudes peamiste tuvastatud riskide juhtimisele.

Peamiste tuvastatud riskide puhul tuleks õnnetustega seotud riskijuhtimise tsükli (hindamine, ennetamine, valmisolek ja reageerimine) kõigil tasanditel selgelt määrata juhtimissuutlikkus ning pädevate asutuste ülesanded/kohustused. Horisontaalse koordineerimise visualiseerimiseks võib lisada graafiku. Palun märkige ka ametiasutus, mis täidab riigi tasandil ööpäevaringse kontaktpunkti ülesannet, ja kirjeldage, kuidas see ülesanne on lõimitud üldisesse juhtimisstruktuuri.

Liikmesriigid peaksid selgitama, kuidas need ülesanded ja kohustused jõustatakse (nt õigusaktide ja/või menetluslike tegevuspõhimõtete kaudu) ning mida tehakse selleks, et tagada tõhus juhtimine (nt selleks, et vältida vastutusvaldkondade osalist kattumist ja nendevahelisi lünki). Palun kirjeldage, milliseid meetmeid kasutatakse selleks, et tagada õnnetustega seotud riskijuhtimise tsükli eri etappidel (hindamine, ennetamine, valmisolek ja reageerimine) nende pädevate asutuste vaheline koostöö, ja millised on saadud õppetunnid, pidades silmas peamiste riskide juhtimist.

Kui pädevate asutuste ülesannete ja kohustuste haldamine nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi (nt kliimamuutustega kohanemise lõimimine, küsimus 14), palutakse liikmesriikidel võtta teadmiseks olemasolevad ELi õigusaktid ja/või tegevuskavad (vt lisa).

Küsimus 11. Asjaomaste sidusrühmade ülesanded

Märkige, kas asjaomaseid sidusrühmi on teavitatud peamistest tuvastatud riskidest ja kas nad on nende puhul kaasatud õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi(desse). Kui jah, siis kirjeldage, kuidas.

Riskijuhtimissuutlikkus sõltub üha enam mitmesuguste avaliku ja erasektori sidusrühmade kaasamisest ja koostööst nendega; sidusrühmade hulgas on näiteks õnnetuste ohjamise ametid, tervishoiuteenistused, tuletõrjeüksused, politseiasutused, transpordiettevõtted, elektri-ettevõtted, sideoperaatorid, vabauhendused, kodanikud/vabatahtlikud, eraisikutest maaomanikud, kindlustussektor, akadeemilised ringkonnad ja teadusasutused, relvajõud ning muude riikide organisatsioonid (rahvusvaheline õnnetustega seotud riskide juhtimine). ELi õigusaktides tõdetakse, et „õnnetustega seotud riskide ennetamine ja juhtimine eeldavad riskijuhtimismeetmete väljatöötamist ja rakendamist, millega koordineeritakse paljusid eri osalejaid“⁽²⁵⁾.

Palun märkige, kas selline koostöö on peamiste tuvastatud riskide puhul tagatud riskihindamisprotsessi(de), õnnetustega seotud riskijuhtimise planeerimisprotsesside ja vajaduse korral ennetus- ja valmisolekumeetmete rakendamise puhul. Kui jah, siis kirjeldage, kuidas.

Vajaduse korral palun märkige, kuidas teavitatakse avaliku ja erasektori sidusrühmi ning kuidas on korraldatud teabe jagamine (sealhulgas saadud kogemuste ja andmete jagamine). Viidata võib küsimusele 8 antud vastustele.

Küsimus 12. Menetlused ja meetmed riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil

Kirjeldage menetlusi, mis on kehtestatud vertikaalse koostöö tagamiseks selliste riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi asutuste vahel, kes on peamiste tuvastatud riskide puhul kaasatud õnnetustega seotud riskijuhtimise protsessi(desse).

Liikmesriigid peaksid selgitama, millised menetlused ja meetmed on peamiste tuvastatud riskide puhul kasutuses selleks, et tagada vertikaalne koordineerimine riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil.

Ennetus- ja valmisolekumeetmete planeerimise protsessis on vaja määratleda menetlused, mis aitavad vähendada riske riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Nagu on märgitud otsuse (EL) 2019/420⁽²⁶⁾ põhjenduses 14, saavad piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused ennetustöös palju ära teha; lisaks on nad esimesed, kes pärast õnnetust koos vabatahtlikega tegutsema hakkavad. Liikmesriikidel palutakse seetõttu märkida, millised on olemasolevad kokkulepitud koostöömehhanismid, sh otsuste tegemise menetlused, mis aitavad määratleda riskide ja piirkondlike kavade prioriteetidid, samuti rahalised abimeetmed.

⁽²⁵⁾ Otsuse (EL) 2019/420 (millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL) põhjendus 8.

⁽²⁶⁾ Otsuse (EL) 2019/420 (millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL) põhjendus 14: „Piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on õnnetuste ennetamisel ja ohjamisel väga oluline roll ning nende reageerimisvahendid tuleb asjakohaselt kaasata [—] toimuvasse koordineerimis- ja kasutuselevõtutegevusse [—]“.

Vajaduse korral kirjeldage palun õnnetustega seotud riskijuhtimismeetmeid, mis on eri valitsustasanditel olemas peamiste tuvastatud riskide puhul. Seda võib näitlikustada tabeliga, kus on esitatud peamised tuvastatud riskid.

Küsimus 13. Menetlused ja meetmed piiriülesel, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil

Kirjeldage menetlusi, mis on kehtestatud selleks, et tagada koostöö õnnetustega seotud peamiste tuvastatud riskide juhtimise vallas piiriülesel, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil. Kirjeldage meetmeid, mida kasutatakse õnnetustega seotud peamiste tuvastatud riskide juhtimiseks.

Vajaduse korral märkige, kas õnnetustega seotud riskijuhtimise tegevuskavad on töötatud välja viisil, mis võtab arvesse rahvusvahelisi kohustusi, nagu näiteks Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik 2015–2030 ja kestliku arengu eesmärgid, mis tulenevad kestliku arengu tegevuskavast aastani 2030.

Võttes arvesse rahvusvahelist koostööd ja liidu elanikkonnakaitse mehhanismi puudutava otsuse nr 1313/2013/EL hiljutist parandamist (eeskätt mis puudutab otsuse (EL) 2019/420 ⁽²⁷⁾ põhjendust 28), on selle osa eesmärk uurida, kas ja kuidas on tagatud kaasatus piiriülesel, piirkondadevahelisel ja rahvusvahelisel tasandil.

Liikmesriikidel palutakse kirjeldada, kas õnnetuse-eelses etapis on tehtud piiriülest, ⁽²⁸⁾ piirkondadevahelist või rahvusvahelist koostööd, ja kui on, siis millisel kujul (ennetus ja valmisolek). Palun selgitage, kuidas see koostöö on tagatud (nt vastastikuse mõistmise memorandumite või teenusetasandi kokkulepetega). Samuti märkige, kas valmisolekumeetmeid, nagu varajase hoiatamise süsteemid või ühised koolitused ja õppused, rakendatakse ühiselt, et tagada kiire ja tõhus reaktsioon õnnetustele, kui peamised tuvastatud ohud realiseeruvad.

Kui ennetus-, valmisoleku- ja reageerimismeetmete juhtimine nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi (nt kliimamuutustega kohandamise lõimimine, küsimus 14), võib viidata olemasolevatele ELi õigusaktidele (vt lisa).

ÜRO Peaassamblee kinnitatud Sendai raamistik ⁽²⁹⁾ on vabatahtlik mittesiduv kokkulepe, mille kaudu riikide valitsused on võtnud endale kohustuse ennetada uusi õnnetuseohtusid ning vähendada olemasolevaid, vähendades kokkupuuteid ja haavatavust ning tõhustades samal ajal valmisolekut, nii et tulemuseks on parem üldine vastupanuvõime. ÜRO 2015. aasta tippkohtumisel vastu võetud kestliku arengu eesmärkides ⁽³⁰⁾ on määratletud 17 kestliku arengu eesmärki ⁽³¹⁾. Mõlema kava eesmärkide elluviimine nõuab kindlat näitajate raamistikku, mille abil jälgida liikumist õnnetuseohtu vähendamise suunas. Konkreetselt on olemas 38 näitajat, mille abil jälgida Sendai raamistiku seitsme eesmärgi rakendamist, ning määratletud on 17 eesmärki ja 169 tulemusnäitajat, mille varal saavutada kestliku arengu tegevuskava kohased kestliku arengu eesmärgid.

Komisjon osaleb mõlema kava elluviimisel ning on töötanud välja tegevuskavad ⁽³²⁾ ja aruteludokumendid, ⁽³³⁾ et jälgida liikumist nende eesmärkide poole. Vajaduse korral palutakse liikmesriikidel kirjeldada, kuidas nende õnnetustega seotud riskijuhtimise riiklikud tegevuskavad aitavad nende kahe kava eesmärke saavutada.

Küsimus 14. Luubi all: kliimamuutustega kohanemise meetmed

Märkige, kas peamiste tuvastatud riskide puhul, mis on seotud kliimamuutustega (küsimus 4), on riiklikul või piirkondlikul tasandil (nagu on asjakohane) loodud katastroofiohu vähendamise ja kliimamuutustega kohanemise meetmete vaheline sünergia. Kui jah, siis kirjeldage, kuidas.

⁽²⁷⁾ Otsuse (EL) 2019/420 (millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL) põhjenduses 28 on öeldud, et „[—] peaksid kõik meetmed olema sidusad selliste rahvusvaheliste kohustustega nagu Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik aastatel 2015–2030 [—] ja ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030, ning aitama aktiivselt kaasa nende täitmisele“.

⁽²⁸⁾ Piiriülestele ennetus- ja valmisolekumeetmetele võib viidata küsimuses 22.

⁽²⁹⁾ Sendai katastroofiohu vähendamise raamistik 2015–2030: https://www.preventionweb.net/files/43291_sendaiframeworkfordrren.pdf.

⁽³⁰⁾ Kestliku arengu eesmärgid: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>.

⁽³¹⁾ 17 kestliku arengu eesmärki on: 1) kaotada vaesus, 2) kaotada nälg, 3) tervis ja heaolu, 4) kvaliteetne haridus, 5) sooline võrdsuslikkus, 6) puhas vesi ja sanitaartingimused, 7) taskukohane ja puhas energia, 8) inimväärne töö ja majanduskasv, 9) tööstus, innovatsioon ja taristu, 10) vähendada ebavõrdsust, 11) säästvad linnad ja kogukonnad, 12) vastutustundlik tarbimine ja tootmine, 13) kliimameetmed, 14) ookeanid ja mereressursid, 15) maa ökosüsteemid, 16) rahu, õigus ja tugevad institutsioonid, 17) üleilmne koostöö.

⁽³²⁾ Euroopa Komisjon: „Tegevuskava Sendai katastroofiohu vähendamise raamistiku 2015–2030 kohta. Katastroofiohupõhine lähenemisviis kogu ELi poliitikale“ (SWD(2016) 205 final/2).

⁽³³⁾ Euroopa Komisjoni 2019. aasta aruteludokument „Euroopa kestliku arengu saavutamine aastaks 2030“. https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/rp_sustainable_europe_30-01_en_web.pdf.

Arvestades liidu elanikkonnakaitse mehhanismi puudutavate õigusaktide hiljutist muutmist ja täpsemalt asjaolu, et „kõik meetmed [peaksid] olema sidusad selliste rahvusvaheliste kohustustega nagu [—] Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel vastu võetud Pariisi kokkulepe [—] ning aitama aktiivselt kaasa nende täitmisele“, ⁽³⁴⁾ on selle küsimuse eesmärk uurida, kas ja kuidas tagatakse sünergia kliimamuutustega kohanemise ning riiklike ennetus- ja valmisolekumeetmete vahel.

Kliimamuutustega kohanemine võib toetada kliimaga seotud katastroofide ennetamisel tehtavaid jõupingutusi. Kulutõhusad kohanemismeetmed nõuavad head koordineerimist planeerimise ja juhtimise eri tasanditel. ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kohaselt on riiklikud kohanemisstrateegiad ja kavad soovituslik vahend kohanemispoliitika ja -meetmete jaoks. Liikmesriikidel palutakse need strateegiad nimetada ning kirjeldada, kas ja kuidas on need loimitud riskide ennetus- ja valmisolekumeetmete riiklikusse planeerimisse või vastupidi. Kui ennetus-, valmisoleku- ja reageerimismeetmete juhtimine nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi, võib viidata olemasolevatele ELi õigusaktidele (vt lisa).

Küsimus 15. Luubi all: elutähtsa taristu kaitsmise meetmed

Märkige, kas on olemas meetmed, millega kaitsta esmatähtsate ühiskondlike funktsioonide jätkuvaks täitmiseks oluliseks peetavat elutähtsat taristut.

Pidades silmas liidu elanikkonnakaitse mehhanismi puudutava otsuse (eeskätt mis puudutab otsuse (EL) 2019/420 ⁽³⁵⁾ põhjendust 8) ja Euroopa elutähtsa taristu direktiivi ⁽³⁶⁾ artikli 7 lõike 1 hiljutist muutmist, on selle küsimuse eesmärk uurida, kas ja kuidas viiakse elutähtsa taristu kaitsmiseks ellu ennetus- ja valmisolekumeetmeid.

Liikmesriikidel palutakse märkida, kas on olemas elutähtsa taristu tegevuskava. Palun märkige, kas selle tegevuskava raames koostatakse ja vaadatakse korrapäraselt läbi loetelu asjakohastest riiklikest elutähtsatest taristutest ja kas määratletud on elutähtsa taristu kaitsmise investeerimisvajadused. Kui elutähtsa taristuga seotud ennetus-, valmisoleku ja reageerimis-meetmete juhtimine nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi, võib viidata olemasolevatele ELi õigusaktidele (vt lisa).

Küsimus 16. Rahastamisallikas/-allikad

Märkige, kas eelarve võimaldab pakilise vajaduse korral eraldada ressursse paindlikult ja mil määral toetavad õnnetuste fondid ennetavaid meetmeid.

Kirjeldage rahastamisallikaid (nt riiklik, piirkondlik, avalik-õiguslik, eraõiguslik, sh kindlustus, EL ja teised rahvusvahelised rahastamisallikad), mida kasutatakse esmatähtsate meetmete võtmiseks õnnetustega seotud riskijuhtimise valdkonnas peamisi tuvastatud riske hinnates, ennetades, nendeks valmistudes ja nendele reageerides.

Kui kasutatakse eri liiki finantsabi, mille EL on ennetus- ja valmisolekumeetmete jaoks kättesaadavaks teinud, tuleb see märkida. Selle hulka kuuluvad ühtekuuluvuspoliitika fondid, ühine põllumajanduspoliitika, programm LIFE, ⁽³⁷⁾ Sisejulgeolekufond, ⁽³⁸⁾ programm „Horisont 2020“, ⁽³⁹⁾ liidu elanikkonnakaitse mehhanismi mitut riiki hõlmavad ennetus- ja valmisolekutoetused ning asja kasutusele võetud otsetoetused. Suutlikkuse suurendamise eesmärgil ning poliitikaraamistike ja -vahendite väljatöötamiseks võib kasutada ka ELi struktuurireformi tugiprogrammi ⁽⁴⁰⁾.

Riskihindamisel ja -planeerimisel tuvastatud hädaolukordade korral peaksid rahalised vahendid olema olemas ja kiiresti kättesaadavad. Palun kirjeldage, kuidas käsitletakse rakendamisprotsessis vahendite paindliku eraldamisega seotud eelarve- ja õigusküsimusi (millised vahendeid haldavad asutused on kaasatud), ning märkige, kas plaanis on finantskoormust jagada (ELi rahastuse või rahvusvahelise rahastuse olemasolu). Rahastamisallikate haldamise struktuuri võib illustreerida graafiku abil.

Palun märkige ka, kas sidusrühmadega (erasektor, kindlustus) püütakse nende kulude katmiseks sõlmida kokkuleppeid või on need kokkulepped olemas. Palun märkige, kas on olemas riiklikud katastrooifondid või -kavad (hädaolukorrafond, finantsriskide üleandmise mehhanismid), ja kui on, siis kas need on seotud kliimamuutuste mõjuga.

⁽³⁴⁾ Otsuse (EL) 2019/420 (millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL) põhjendus 28.

⁽³⁵⁾ Otsuse (EL) 2019/420 (millega muudetakse otsust nr 1313/2013/EL) põhjendus 8.

⁽³⁶⁾ Nõukogu 8. detsembri 2008. aasta direktiivi 2008/114/EÜ (Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (EMPs kohaldatav tekst)) artikli 7 lõige 1 (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

⁽³⁷⁾ Programm LIFE: <https://ec.europa.eu/easme/en/life>

⁽³⁸⁾ Sisejulgeolekufond: https://ec.europa.eu/home-affairs/financing/fundings/security-and-safeguarding-liberties/internal-security-fund-police_en

⁽³⁹⁾ Programm „Horisont 2020“: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/h2020-section/secure-societies-%E2%80%93-protecting-freedom-and-security-europe-and-its-citizens>

⁽⁴⁰⁾ ELi struktuurireformi tugiprogramm: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/structural-reform-support-programme-srsp_en

Küsimus 17. Taristu, varad ja seadmed

Kirjeldage, kuidas tagatakse piisavate vahendite olemasolu, et leevendada õnnetuste mõju ja reageerida viivitamatult õnnetustele, mida seostatakse peamiste tuvastatud riskidega.

Palun andke ülevaade suutlikkusest tagada, et õnnetuste mõju leevendamiseks ja õnnetustele kiireks reageerimiseks on olemas piisav taristu, vahendid ja seadmed. Märkige, kas on olemas menetlused selleks, et hoida peamiste tuvastatud riskide puhuks vahendid heas korras ja ajakohasena (näiteks vahendite korrapärase hoolduse ja inventuuriga).

Vajaduse korral märkige palun ka seda, kas valmisoleku- ja reageerimissuutlikkust arendatakse konkreetsetele riskidele reageerimiseks või kas seda suutlikkust arendatakse riskidest olenemata selleks, et eeskätt reageerida selliste riskide mõjule (nt otsimine ja päästmine, evakueerimine, varjupaiga pakkumine ning vigastatute ja haigete hospitaliseerimine).

Küsimus 18. Luubi all: õnnetuskahjusid puudutavate andmete kogumine ja menetlused

Märkige, kas on olemas õnnetuskahjude andmete kogumise süsteem. Kirjeldage, kuidas kogutakse andmeid peamiste tuvastatud riskide kohta.

Õnnetuste mõju ja kulude mõistmiseks on olulised andmed ja statistika. Süstemaatilist andmete kogumist ja analüüsi on võimalik kasutada selleks, et teha teadlikumaid poliitilisi otsuseid õnnetuseohtu vältimiseks ja vastupanuvõime suurendamiseks. Õnnetuskahjude andmebaasid võimaldavad õnnetustega seotud riskide haldajatel uurida varasemate kogemuste põhjal õnnetusriskide mustreid ja suundumusi. Mustrite ja suundumuste mõistmine võib aidata prognoosida ulatuslikest sündmustest (sagedastest sündmustest) tingitud tulevasi kahjusid ja seda, kas õnnetustega seotud riskijuhtimine on sedalaadi riski vähendamisel tõhus. Euroopa tasandil on Teadusuuringute Ühiskeskus alustanud tööd riskiandmete keskuse (⁴¹) kallal. Metoodika, mida kasutatakse õnnetustega seotud andmekogumite jaoks andmete kogumisel, on erinev, nagu ka selliste andmete geograafiline ulatus. Rahvusvahelisel tasandil tehakse sarnaseid jõupingutusi Sendai raamistiku elluviimise järelevalve kontekstis (⁴²).

Palun märkige, milliseid meetodeid töötatakse välja kahjustest (sh inimohvrid) teatamiseks ning kas andmeid kogutakse riskide või õnnetuskahju liikide (kahju majandusele, inimestele jne) kaupa. Palun märkige, kas neid andmeid jagatakse sidusrühmade ja üldsusega, kas sidusrühmad osalevad kahjustest teatamises ja/või kulude hindamises, kas kahjude esinemine dokumenteeritakse ja kas teavet selle kohta salvestatakse korrapäraselt või harva, millist ajavahemikku see puudutab ja kas aruanded tehakse üldsusele kättesaadavaks.

Juhul kui kriitilise taristuga seotud andmete jaoks on vaja valdkondadevahelist lähenemisviisi, sealhulgas INSPIRE direktiivist (⁴³) tulenevaid nõudeid, võib viidata olemasolevatele ELi õigusaktidele (vt lisa).

Küsimus 19. Luubi all: varajase hoiatamise süsteemide seadmed ja menetlused

Kirjeldage süsteeme, mida kasutatakse varajaseks ohtude tuvastamiseks ja peamiste tuvastatud riskide seireks. Märkige, kas süsteemi on lõimitud ka prognoosimeetodid.

Varajane hoiatamine on õnnetustega seotud riskide vähendamise oluline komponent. See tähendab teabe süstemaatilist kogumist ja analüüsi, et aimata ette ja tuvastada tekkivaid või korduvaid riske. Liikmesriikidel palutakse kirjeldada olemasolevaid süsteeme, mida kasutatakse varajaseks ohtude tuvastamiseks ja peamiste tuvastatud ohtude seireks, ning märkida, kas sellised süsteemid hõlmavad prognoosimeetodeid.

⁽⁴¹⁾ Riskiandmete keskus: <https://drmkc.jrc.ec.europa.eu/risk-data-hub>.

⁽⁴²⁾ <https://sendaimonitor.unisdr.org/>.

⁽⁴³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. märtsi 2007. aasta direktiivi 2007/2/EÜ (millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE)) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1) artikli 5 lõige 1.

Kasutusel on mitu varajase hoiatamise süsteemi nii üleilmsel (nt ülemaailmne katastroofihoiatus- ja koordinaatsioonisüsteem) ⁽⁴⁴⁾ kui ka Euroopa tasandil. Copernicuse hädaolukordade ohjamise teenus ⁽⁴⁵⁾ annab teavet hädaolukorras reageerimiseks igat laadi katastroofide, sealhulgas ilmastikuohtude, geofüüsiliste ohtude, inimtegevusest tingitud tahtmatute või kuritahtlike õnnetuste ning muude humanitaarkatastroofide korral. Seda teavet saab kasutada ka õnnetuste ennetamiseks, nendeks valmistumiseks ja nendest taastumiseks. Need hõlmavad Euroopa metsatulekahjude teabesüsteemi (EFFIS), ⁽⁴⁶⁾ üleujutusrisiki teadlikustamise Euroopa süsteemi (EFAS) ⁽⁴⁷⁾ ja Euroopa põuavaatlussüsteemi (EDO) ⁽⁴⁸⁾. Viimasel ajal on Euroopa Liidu kiireloomulise radioloogilise teabe vahetuse süsteem (ECURIE) ⁽⁴⁹⁾ hakanud andma varajasi hoiatusi ja vahetama teavet kiirgusliku avariolukorra või tuumaavarii korral.

Liikmesriikidel palutakse märkida, kas riiklikud varajase hoiatamise süsteemid on seotud Euroopa ja üleilmsel tasandil kättesaadavate varajase hoiatuse süsteemidega, ning kui on, siis kuidas. Palun märkige ka, kas meteoroloogiliste ja seismiliste seiresakondade seas on nii riiklikul kui ka (kui see on asjakohane) piirkondlikul tasandil loodud sidemed olulisemate riiklike üksuste või akadeemiliste asutustega, mis järjepidevalt katastroofe jälgivad, ning kui jah, siis kuidas. Viidata võib küsimusele 18 antud vastustele.

Kui varajase hoiatuse süsteemidega seotud ennetus-, valmisoleku- ja reageerimismeetmete juhtimine nõuab valdkondadevahelist lähenemisviisi (nt varajase hoiatuse süsteemid piiriülestele terviseohtudele, ⁽⁵⁰⁾ üleujutuste direktiiv) ⁽⁵¹⁾, võib viidata olemasolevatele ELi õigusaktidele (vt lisa).

Küsimus 20. Riskiteave ja -teavitus üldsuse teadlikkuse suurendamiseks

Kirjeldage, kuidas avalikkust teavitatakse sellest, milliseid meetmeid riskidega kokku puutudes võtta. Näiteks märkige, kas avalikkuse harimiseks ja teadlikkuse suurendamiseks on olemas strateegia. Märkige, kas ja kuidas on sihtrühmad kaasatud ennetus- ja valmisoleku-meetmete määratlemisse ning riskiteabe edastamisse ja kommunikatsioonitegevusse.

Kodanikud peaksid olema kaasatud ennetus- ja valmisolekumeetmete elluviimisse kahes prioriteetses valdkonnas: riskialane koolitus ning avalikkuse teadlikkuse suurendamine ja teavitamine, sh hoiatussignaali õige tõlgendamine ning asjakohaste meetmete võtmine haavatavuse ja kokkupuute vähendamiseks ning enda kaitseks. „Edusammud üldsuse teadlikkuse ja õnnetusteks valmisoleku parandamisel, mõõdetuna liidu kodanike teadlikkuse tasemega nende piirkonna riskide kohta“ ⁽⁵²⁾ on näitaja, mida tuleb kasutada otsuse nr 1313/2013/EL rakendamise kontrollimisel, hindamisel ja ülevaatamisel.

Komplekssete riskide juhtimine nõuab tõhusaid teabe- ja kommunikatsioonisüsteeme ennetus- ja valmisolekumeetmete rakendamise jaoks, et võtta arvesse konkreetsete kogukondade vajadusi ja äärmiselt haavatavate rühmade (nagu erineva kultuurilise, sotsiaalse või haridustaustaga isikud) erivajadusi. Üldsuse teadlikkust riskidest aitavad tõhusalt suurendada ka massimeedia (raadio, televisioon), alternatiivmeedia ning avalikkuse harimise ja teavitamise kampaaniad.

Liikmesriikidel palutakse märkida, kas on olemas eeskirjad ja menetlused, et tagada teabe jagamine, suhtlus poliitikakujundajate, sidusrühmade ja kodanikega (sh konkreetsete haavatavate rühmadega) ning nende koolitamine, eesmärgiga suurendada avalikkuse teadlikkust peamistest riskidest läbi eri meediakanalite (nt sotsiaalmeedia jne). Viidata võib küsimusele 9 antud vastustele. Palun kirjeldage ka seda, kuidas kodanikke teavitatakse enne ja pärast õnnetust ja selle ajal ning kas selleks on välja töötatud head tavad.

Varajase hoiatamise süsteem peab andma õigeaegset ja tõhusat teavet, et leevendada õnnetuste mõju elanikkonnale. Üldsusele antavad hoiatussõnumid ja -signaalid peavad olema tõhusad. Palun kirjeldage, kuidas hoolitsetakse selle eest, et ohus olevad kogukonnad mõistavad varajasi hoiatussignaale ja on teadlikud sammudest, mida nad peavad enda kaitsmiseks astuma. Suure riskiga piirkondades tuleks korraldada korrapärast väljaõpet, et tagada pidev valmisolek. Palun kirjeldage, millised asjakohased meetmeid selleks kasutatakse.

⁽⁴⁴⁾ Ülemaailmne katastroofihoiatus- ja koordinaatsioonisüsteem: <http://www.gdacs.org>.

⁽⁴⁵⁾ Copernicuse programmi hädaolukordade ohjamise teenus: <https://emergency.copernicus.eu/>.

⁽⁴⁶⁾ Euroopa metsatulekahjude teabesüsteem: http://effis.jrc.ec.europa.eu/static/effis_current_situation/public/index.html.

⁽⁴⁷⁾ Üleujutusrisiki teadlikustamise Euroopa süsteem: <https://www.efas.eu>.

⁽⁴⁸⁾ Euroopa põuavaatlussüsteem <http://edo.jrc.ec.europa.eu/edov2/php/index.php?id=1000>.

⁽⁴⁹⁾ Platvormi (<https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/european-radiological-data-exchange-platform>) üldine eesmärk on pädevat asutust ja üldsust sellise suure ulatusega õnnetuse alusetapis, millega kaasneb radioaktiivse aine atmosfääri paiskumine, võimalikult vara ja võimalikult ulatuslikult teavitada ja teabega varustada.

⁽⁵⁰⁾ Otsuse nr 1082/2013/EL artikli 8 lõige 1.

⁽⁵¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2007. aasta direktiivi 2007/60/EÜ (üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta (EMPs kohaldatav tekst)) (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27) artikli 7 lõige 3.

⁽⁵²⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 3 lõike 2 punkt d.

III osa. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed piiriülese mõjuga peamiste riskide ja vajaduse korral väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide jaoks

3.1. Sissejuhatus

Riiklike ja asjakohaste piirkondlike riskihindamiste abil tuvastatud riskide juhtimiseks ja vähendamiseks planeeritakse ja rakendatakse erinevaid ennetus- ja valmisolekumeetmeid. Kuna riskid ei tunne riigipiire, on piiriülene õnnetustega seotud riskijuhtimine eluliselt oluline terve Euroopa vastupanuvõime suurendamiseks.

Piiriülese mõjuga peamisi riske käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kirjeldus ei peaks piirduma meetmetega, mida rakendavad ja planeerivad elanikkonnakaitsega tegelevad ametiasutused. Palun võtke arvesse ka esmatähtsaid meetmeid, mida viivad ellu ja planeerivad teised asjakohased üksused või organid. Lisaks ei tohiks kirjeldatud meetmed piirduda nendega, mis tulenevad riikidevahelisest koostööst (nn piiriülesed meetmed); pigem peaksid need hõlmama esmatähtsaid ennetus- ja valmisolekumeetmeid, mida viiakse ellu ja planeeritakse riskidega tegelemiseks tervikuna.

Esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kirjeldused peaksid samuti hõlmama väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riske. Vajaduse korral ärgitatakse liikmesriike jagama teavet nende riskide puhul kasutatavate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta.

3.2. Juhised vormi (III osa) küsimustele 21–24 vastamiseks

Liikmesriigid peaksid otsustama, mida nad peavad I osas („Riskihindamine“) ära toodud riskide seas piiriülese mõjuga peamisteks riskideks. Olenevalt lähenemisviisist tuleks peamisi riske määratleta kui riske, millel on suur esinemistõenäosus ja suur mõju. Seda terminit võiks tõlgendada ka selliselt, et see hõlmab peamisi riske, mille mõju ja esinemistõenäosus on hinnatud selliseks, et seda võib pidada vastuvõetamatuks (talumatuks) ja seda tuleks riskide käsitlemise mõttes pidada prioriteetseks. Teatud liikmesriikide puhul võivad mõned peamised riskid seetõttu olla vastuvõetamatud juhul, kui neid hinnatakse suure mõjuga riskideks, isegi kui nende esinemistõenäosus on väike. Siinkohal toodud suunistega ei nähta ette seda, kuidas liikmesriigid peaksid tõlgendama mõistet „peamine risk“ või kuidas nad peaksid prioriteete seadma.

Kooskõlas artikli 6 lõike 1 punktist d tuleneva aruandlusnõudega palun täpsustage, millistel nendest peamistest riskidest on võimalik piiriülene mõju. Palun võtke arvesse järgmist:

- naaberriigis või naaberriikides tekkivate riskide mõju;
- naaberriiki või naaberriikidesse ülekanduv mõju;
- mõju, mis puudutab korraga kahte või enam riiki.

Küsimus 21. Piiriülese mõjuga peamised riskid

Loetlege piiriülese mõjuga peamised riskid.

Need on riskid, mille puhul tehakse teatavaks esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed, tuginedes I osa küsimusele 3.1 („Riskihindamine“).

Küsimus 22. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed

Esmatähtsaid ennetus- ja valmisolekumeetmeid on võimalik tuvastada eeldatava positiivse mõju alusel, mida need omavad nüüd või tulevikus riskide vähendamise seisukohast (kui tõhusad need on). Esmatähtsad meetmed võivad olla ka need, mis on teatud riskiga tegelemisel kõige pakilisemad. Neid võib pidada nn lipulaevaks olevateks meetmeteks. Vahel võidakse selliseid meetmeid võtta pärast eriti ränka õnnetust. Kuidas on selles kontekstis määratletud esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed?

Ennetus- ja valmisolekumeetmed võivad olla kas struktuurimeetmed või mittestruktuurimeetmed:

- **struktuurimeetmed:** „struktuurimeetmete all peetakse silmas igasugust füüsilist ehitustööd, mille eesmärk on vähendada või vältida võimalikke ohtude mõju või selliste inseneritöömeetodite või -tehnoloogia kohaldamist, mille eesmärk on saavutada struktuuride või süsteemide tugevus ja vastupanuvõime“⁽³³⁾. Need võivad hõlmata elanikkonna ümberpaigutamist, looduskeskkonna muutmist siis, kui see on põhjendatud (nt nõlvade astanguliseks muutmise), looduspõhiseid lahendusi (nt looduslikud veesäilitusvõimet käsitlevad meetmed) või metsahaldustavasid (nt metsamaa kasutusala muutmise, tuletõkestusvõõndid ja kontrolli all hoitavad tulekahjud);

⁽³³⁾ ÜRO Peassamblee (2016): „Valitsustevahelise ekspertide avatud tööühma aruanne katastroofiohu vähendamist puudutavate näitajate ja terminite kohta“.

- **mittestruktuurimeetmed:** „mittestruktuurimeetmed on meetmed, mis ei hõlma füüsilist ehitamist ja milles kasutatakse teadmisi, tavasid ja kokkuleppeid, et vähendada õnnetuseohtusid ja mõjusid, eeskätt tegevuskavade ja seaduste kaudu, avalikkuse teadlikkuse ja teadmiste suurendamise kaudu“⁽⁵⁴⁾.

Meetmed võivad olla kas rakendatud või kavandatud meetmed:

- **rakendatud meetmed** on pooleliolevad meetmed, mis vähendavad praegu õnnetuseohtu (või peaksid seda tegema);
- **kavandatud meetmed** on meetmed, mis viiakse kindlasti ellu kas seetõttu, et rahastamine on juba garanteeritud, või seetõttu, et need on osa heakskiidetud või siduvast plaanist või strateegiast. Vajaduse korral võib neid vastandada meetmetele, mida tuleks ideaalis võtta riski vähendamiseks, kuid mida ei ole veel seni kavandatud, samas neid sellistest meetmetest eristades.

Mõne riski puhul liikmesriigid juba annavad aru ennetus- ja valmisolekumeetmetest, mis on võetud eri ELi õigusaktide ja tegevuskavade alusel. Juhul kui ELi õigusaktides või tegevuskavades juba nõutakse aruandlust seda riski käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, viidake palun aruannetele, mis on juba komisjonile saadetud (vt lisa). Palun viidake üksnes dokumentidele, mis hõlmavad nii ennetus- kui ka valmisolekumeetmeid; juhul kui üks element (või mõlemad elemendid) on puudu, tuleks see/need esitada küsimuse 22.1 või 22.2 juures.

Küsimus 22.1. Esmatähtsad ennetusmeetmed

Kirjeldage esmatähtsaid ennetusmeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Palun kirjeldage siin vajaduse korral nii struktuurimeetmeid kui ka mittestruktuurimeetmed (vt selgitusi eespool).

Esmatähtsate ennetusmeetmete puhul kirjeldage palun vajaduse korral järgmist:

- vastutavad ametiasutused/institutsioonid;
- rakendamise ajakava;
- rahastamisallikas/-allikad.

Neid elemente on võimalik vajaduse korral mitme meetme jaoks rühmitada.

Ennetusmeetmed on meetmed, mis vähendavad inimeste ja vara kokkupuudet ja haavatavust seoses konkreetse ohu või ohtudega, ennetades seeläbi õnnetusi. Otsuses nr 1313/2013/EL määratletakse ennetamine järgmiselt: „igasugune tegevus, mille eesmärk on vähendada riske või leevendada õnnetuste kahjulikke tagajärgi inimestele, keskkonnale või varale, sealhulgas kultuuripärandile“⁽⁵⁵⁾.

Ennetusmeetmed on näiteks „tammid või vallid, mis kõrvaldavad üleujutuse ohu, maakasutuse eeskirjad, mis ei luba asustust suure riskiga tsoonides, maavärinakindla konstruktsiooniga ehitised, mis tagavad elutähtsa hoone püsijäämise ja funktsioneerimises tõenäolise maavärina korral, ning vaktsineerimine vaktsiini abil ennetatavate haiguste puhul“⁽⁵⁶⁾.

Küsimus 22.2. Esmatähtsad valmisolekumeetmed

Kirjeldage esmatähtsaid valmisolekumeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Palun kirjeldage vajaduse korral nii struktuurimeetmed kui ka mittestruktuurimeetmed (vt selgitusi eespool).

Esmatähtsate valmisolekumeetmete puhul esitage palun vajaduse korral:

- vastutavad ametiasutused/institutsioonid;
- rakendamise ajakava;
- rahastamisallikas/-allikad.

Neid elemente on võimalik vajaduse korral mitme meetme jaoks rühmitada.

⁽⁵⁴⁾ Samas.

⁽⁵⁵⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 4 lõige 4.

⁽⁵⁶⁾ ÜRO Peaassamblee (2016): „Valitsustevahelise ekspertide avatud tööühma aruanne katastroofiohu vähendamist puudutavate näitajate ja terminite kohta“.

Valmisolekumeetmed on kavandatud selleks, et luua suutlikkus, mis on vajalik igat liiki hädaolukorra tõhusaks juhtimiseks. Otsuses nr 1313/2013/EL määratletakse valmisolek järgmiselt: „varasemast tegevusest tulenev inimeste ja materiaalsete vahendite, struktuuride, kogukondade ja organisatsioonide valmisolek ja võime, mis tuleneb varasemast tegevusest ning mis võimaldab neil tagada tõhusalt kiire reageerimine õnnetusele“⁽⁵⁷⁾.

Valmisolekumeetmeid võib mõista kui meetmeid, mis hõlmavad kriisiolukorrale reageerimise/hädaolukorra juhtimise aspekte, kuid need ei tohiks piirduda üksnes kriisile reageerimise/hädaolukordade juhtimisega. Näiteks peetakse varajase hoiatamise süsteeme ning koolitust ja väljaõpet valmisolekumeetmeteks, kuid neid kasutatakse ja need on olemas ka hädaolukordade vahepealsel ajal.

Vajadust mööda lisage palun teave rohkemate piiriüleste riskide kohta, kopeerides ülaltoodud küsimused.

Vajaduse korral

Küsimus 23. Väikse esinemistõenäosusega, kuid suure mõjuga riskid

Loetlege väikse esinemistõenäosusega, kuid suure mõjuga riskid.

I osas („Riskihindamine“) nimetatud riskide alusel peaksid liikmesriigid vajaduse korral kindlaks määrama ka riskid, mis on nende jaoks väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga. Juhul kui kasutatakse maatriksit, on need esitatud ülemises vasakus nurgas (väike esinemistõenäosus, kuid suur mõju). Palun arvestage ka sellega, et väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskid ei pruugi kuuluda peamiste riskide hulka. Liikmesriike ärgitatakse sellegipoolest vajaduse korral loetlema väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskid ning kirjeldama ennetus- ja valmisolekumeetmeid nende riskidega tegelemiseks.

Küsimus 24. Esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed

Palun lähtuge selgitusest küsimuse 22 juures.

Juhul kui konkreetse väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riski võib liigitada ka piiriülese mõjuga peamiseks riskiks, märkige esmatähtsad ennetus- ja valmisolekumeetmed koos ristviidetega ainult üks kord.

Mõne riski puhul liikmesriigid juba annavad aru ennetus- ja valmisolekumeetmetest, mis on võetud teiste ELi õigusaktide ja tegevuskavade alusel. Juhul kui ELi õigusaktides või tegevuskavades juba nõutakse aruandlust seda riski käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, viidake palun olemasolevatele aruannetele (vt lisa).

Palun viidake üksnes dokumentidele, mis hõlmavad nii ennetus- kui ka valmisolekumeetmeid; juhul kui üks (või mõlemad) on puudu, tuleks need lisada küsimuse 24.1 ja/või 24.2 alla.

Küsimus 24.1. Esmatähtsad ennetusmeetmed

Kirjeldage esmatähtsaid ennetusmeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Palun lähtuge selgitusest küsimuse 22.1 juures.

Küsimus 24.2. Esmatähtsad valmisolekumeetmed

Kirjeldage esmatähtsaid valmisolekumeetmeid, mis on olemas või kavandatud.

Palun lähtuge selgitusest küsimuse 22.2 juures.

Juhul kui ELi õigusaktide või tegevuskavade kohaselt juba nõutakse aruandlust seda riski käsitlevate esmatähtsate ennetus- ja valmisolekumeetmete kohta, viidake lihtsalt aruannetele, mis on juba komisjonile saadetud.

Palun lisage vajaduse korral teavet rohkemate väikse esinemistõenäosuse, kuid suure mõjuga riskide kohta, kopeerides ülaltoodud küsimused.

⁽⁵⁷⁾ Otsuse nr 1313/2013/EL artikli 4 lõige 3.

LISA

Mittetäielik loetelu riskidest, mis on asjakohased ELi õigusaktide ja/või tegevuskavade alusel**Elutähtsa taristu kaitse**

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2008/114/EÜ Euroopa elutähtsate infrastruktuuride identifitseerimise ja määramise ning nende kaitse parandamise vajaduse hindamise kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 345, 23.12.2008, lk 75).

Lisalingid: elutähtis taristu

Põud, veereostus

Direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1). Konsolideeritud versioon

Lisalingid:

rakendamise aruanded ja veemajanduskavad

Veepuudus ja põuad ELis

Üleujutused

Direktiiv 2007/60/EÜ üleujutusrisiki hindamise ja maandamise kohta (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 288, 6.11.2007, lk 27). Konsolideeritud versioon

Teatis „Veepoliitika raamdirektiiv ja üleujutuste direktiiv: meetmed ELi vee hea seisundi saavutamiseks ja üleujutusrisiki vähendamiseks“ (COM/2015/120 final)

Lisalingid: rakendamise aruanded ja üleujutusrisiki maandamise kavad

Metsastrateegia

Uus ELi metsastrateegia metsade ja metsandussektori jaoks (COM(2013)659 final)

Lisalingid: ELi metsad ja metsadega seotud tegevuskavad

Maaelu areng 2014–2020: riikide toimikud

Geoloogilised riskid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2011. aasta määrus (EL) nr 305/2011, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustustingimused ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/106/EMÜ. Konsolideeritud versioon

Lisalingid: Eurokoodeksid

Terviseriskid

Otsus nr 1082/2013/EL tõsiste piiriüleste terviseohtude kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks otsus nr 2119/98/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 293, 5.11.2013, lk 1). Konsolideeritud versioon.

Lisalingid:

rahvaterviseriskide hindamine; Euroopa Toiduohutusamet ⁽¹⁾;

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus ⁽²⁾

Looma- ja taimehaigused

Määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta (EMPs kohaldatav tekst). Konsolideeritud versioon

Direktiiv 2005/65/EÜ sadamate turvalisuse tugevdamise kohta (EMPs kohaldatav tekst). Konsolideeritud versioon

Järgmiste haiguste kontrolli- ja tõrjemeetmed:

— klassikaline seakatk: nõukogu direktiiv 2001/89/EÜ. Konsolideeritud versioon;

— sigade aafrika katk: nõukogu direktiiv 2002/60/EÜ. Konsolideeritud versioon;

⁽¹⁾ Tõsise piiriülese terviseohtu korral, mis kuulub selle pädevusse.

⁽²⁾ Juhul kui oht on a) bioloogilist päritolu ja hõlmab nakkushaigusi või antimikroobikumiresistentsust ning tervishoiuga seotud nakkusi või b) teadmata päritolu ohud.

- hobuste Aafrika katk: nõukogu direktiiv 92/35/EMÜ. Konsolideeritud versioon;
- suu- ja sõrataud: nõukogu direktiiv 2003/85/EÜ. Konsolideeritud versioon

Lisalingid: Euroopa Toiduohutusamet

Tööstusõnnetuste oht

Direktiiv 2012/18/EL ohtlike ainetega seotud suurõnnetuse ohu ohjeldamise kohta (EMPs kohaldatav tekst)

Lisalingid:

Tööstusõnnetuste alane poliitika

Aruanne direktiivi 96/82/EÜ kohaldamise kohta liikmesriikides

Keemilised, bioloogilised, radioloogilised ja tuumajulgeolekuriskid

Nõukogu otsus (87/600/Euratom) ühenduse operatiivse teabevahetuse korra kohta kiirgushädaolukorra puhul

Tegevuskava valmisoleku parandamiseks keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumajulgeolekuriskide korral COM/2017/0610 final

Lisalingid:

ohtlike materjalide turvaliseks muutmise tegevuskava

Euroopa Liidu kiireloomulise radioloogilise teabe vahetuse süsteem (ECURIE)

Radioloogilised ja tuumariskid

Nõukogu direktiiv 2014/87/Euratom, millega luuakse tuumaseadmete tuumaohutust käsitlev raamistik

Nõukogu direktiiv 2013/59/Euratom, millega kehtestatakse põhilised ohutusnormid kaitseks ioniseeriva kiirgusega kiiritamisest tulenevate ohtude eest. Konsolideeritud versioon

Energiavarustuskindlus – elekter

Komisjoni määrus (EL) 2017/2196, millega kehtestatakse elektrivõrgu hädaolukorra ja taastamise eeskiri (EMPs kohaldatav tekst)

Määrus (EL) 2019/941, mis käsitleb ohuvalmidust elektrisektoris (EMPs kohaldatav tekst)

Ülevaade kehtivatest riiklikest eeskirjadest ja tavadest seoses ohuvalmidusega elektrivarustuskindluse valdkonnas

Lisalingid:

Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER)

Euroopa elektri põhivõrguettevõtjate võrgustik

Energiavarustuskindlus – gaas

Määrus (EL) 2017/1938, mis käsitleb gaasivarustuskindluse tagamise meetmeid (EMPs kohaldatav tekst)

Direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus

Lisalingid: ennetavad tegevuskavad ja hädaolukorra lahendamise kavad – 2019

Energeetikasektorit Reguleerivate Asutuste Koostööamet (ACER)

Euroopa maagaasi ülekandesüsteemi haldurite võrgustik

Avamere nafta ja gaasi tootmise ohutus

Direktiiv 2013/30/EL, milles käsitletakse avamere nafta- ja gaasiammutamisprotsesside ohutust ja millega muudetakse direktiivi 2004/35/EÜ (EMPs kohaldatav tekst) (ELT L 178, 28.6.2013, lk 66).

Lisalingid: mõjuhindang ja ülevaated

Merestrategie

Euroopa Liidu merendusjulgeoleku strateegia tegevuskava

Direktiiv 2014/89/EL, millega kehtestatakse mereruumi planeerimise raamistik

Lisalingid: mereruumi planeerimise ülevaade

Julgeolekuga seotud ohud

Komisjoni teatis „Euroopa julgeoleku tegevuskava elluviimine, et võidelda terrorismi vastu ning liikuda tulemusliku ja tegeliku julgeolekuliidu poole“ (COM(2016) 230 final)

Hübriidohtudega võitlemise ühine raamistik: Euroopa Liidu lahendus (JOIN/2016/018 final)

Avaliku ruumi kaitse toetamise tegevuskava (COM/2017/0612 final)

Lisalingid:

Euroopa julgeoleku tegevuskava

Aruanne terrorismi alase olukorra ja suundumuste kohta ELis (TE-SAT 2018)

Asutus: Europol

Küberturvalisus

Vastupidavusvõime, heidutus ja kaitse: tugeva küberturvalisuse tagamine ELis (JOIN/2017/0450 final)

Kaks seadusandlikku ettepanekut elektrooniliste tõendite piiriülese kättesaadavuse parandamiseks:

- ettepanek, mis käsitleb Euroopa andmesitamis määrust ja Euroopa andmesäilitamis määrust elektrooniliste tõendite hankimiseks kriminaalasjades (COM/2018/225 final);
- ettepanek: direktiiv, millega kehtestatakse ühtlustatud normid kriminaalmenetluses tõendite kogumise eesmärgil esindajate määramise kohta (COM/2018/226 final).

Küberturvalisus energeetikasektoris

Komisjoni soovitus (EL) 2019/553 küberturvalisuse kohta energeetikasektoris (teatavaks tehtud numbri C(2019) 2400 all)

Komisjoni mõjuhinnaang (SWD/2018/403 final), millega luuakse Euroopa küberturvalisuse tööstusliku, tehnoloogilise ja teadusliku pädevuse keskus ning riiklike koordineerimiskeskuste võrgustik

Lisalingid: Aruanne: soovitus sektoripõhiste eeskirjade rakendamise kohta küberturbe valdkonnas, 2019

Mittetäielik loetelu ühist huvi pakkuvatest sektoriülestest valdkondadest ELi õigusaktides ja/või tegevuskavades**Kultuuripärand**

Euroopa kultuuripärand – ühtse lähenemisviisi suunas (COM/2014/0477 final)

Euroopa kultuurivaldkonna uus tegevuskava (COM/2018/267 final)

Euroopa kultuuripärandi tegevusraamistik (SWD(2018) 491 final)

Lisalingid: Kultuuripärandi kaitsmine loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud õnnetuste eest. ELi riskijuhtimise võrdlev analüüs

Looduslikud alad ja elupaigad

Direktiiv 2001/42/EÜ teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta

Aruanne teatavate kavade ja programmide keskkonnamõju hindamise kohta

Direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (EMPs kohaldatav tekst). Konsolideeritud versioon

Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta. Konsolideeritud versioon

Lisalingid: ökosüsteemi teenuste arvepidamine

Kliimamuutustega kohanemine

Määrus (EL) 2018/1999, milles käsitletakse energialiidu ja kliimameetmete juhtimist

Kliimamuutustega kohanemist käsitlev ELi strateegia (COM/2013/0216 final)

Aruanne kliimamuutustega kohanemist käsitleva ELi strateegia rakendamise kohta (COM/2018/738 final)

Lisalingid:

Riiklikud energia- ja kliimakavad

Riikide profiilid

Kohanemise valmiduse tulemustabel

Kohanemisstrateegia – hindamisprotsess

PESETA projekt

Kaitsealade Natura 2000 võrgustik ja liikide kaitse range süsteem

Keskkonnaalane vastutus

Direktiiv 2004/35/EÜ keskkonnavastutusest keskkonnakahjustuste ärahoidmise ja parandamise kohta (ELT L 35, 18.7.2013). Konsolideeritud versioon

Lisalingid: Keskkonnaalane vastutus

Roheline taristu

Roheline taristu – Euroopa looduskapitali suurendamine (COM/2013/0249 final)

Lisalingid: ELi strateegia rohelise taristu kohta

Ökosüsteemi teenused ja roheline taristu

Ökosüsteemide ja nende teenuste väljaselgitamine ja hindamine

Ränne

Nõukogu määrus (EL) 2016/369 erakorralise toetuse andmise kohta liidus (ELT L 70, 16.3.2016, lk 1).

Lisalingid:

Eduaruanne Euroopa rände tegevuskava rakendamise kohta (COM/2019/126 final)

Andmehaldus

Direktiiv 2007/2/EÜ, millega rajatakse Euroopa Ühenduse ruumiandmete infrastruktuur (INSPIRE) (ELT L 108, 25.4.2007, lk 1).

Lisalingid:

INSPIRE teadmistebaas

Andmete täpsustamine looduslike riskitsoonide jaoks

KOMISJONI OTSUS,**16. detsember 2019,****komisjoni eksperdirühma „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“ tegevuse pikendamise kohta**

(2019/C 428/08)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon esitas 6. detsembri 2012. aasta teatises ⁽¹⁾ tegevuskava maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastase võitluse tõhustamiseks. Teatisele oli lisatud kaks soovitus, millest ühes käsitleti agressiivset maksuplaneerimist ⁽²⁾ ja teises meetmeid, mille eesmärk on innustada kolmandaid riike kohaldama hea maksuhaldustava miinimumnõudeid ⁽³⁾.
- (2) Komisjoni otsusega C(2013) 2236 ⁽⁴⁾ loodi komisjoni eksperdirühm „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“ (edaspidi „platvorm“), et vaadata läbi mitme meetme kohaldamisel, sealhulgas maksupettust ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva 2012. aasta tegevuskava ja kahe soovitusel rakendamisel, tehtud edusammud. Teatises „Topeltmaksustamine ühtsel turul“ ⁽⁵⁾ lubas komisjon uurida, millist kasu võiks tuua topeltmaksustamist käsitleva foorumi loomine ELis. Kuna topeltmaksuvabastus ja topeltmaksustamine on sageli seotud, näis asjakohane käsitleda platvormil ka topeltmaksustamist, ja seda jätkatakse ka praegu.
- (3) Komisjoni otsusega C(2015) 4095 ⁽⁶⁾ loodi platvorm uuesti ja otsus C(2013) 2236 tunnistati kehtetuks. Otsus C(2015) 4095 kaotas kehtivuse 17. juunil 2019.
- (4) Euroopa Parlament ⁽⁷⁾ ja Euroopa Liidu Nõukogu ⁽⁸⁾ on kutsunud üles tegema jätkuvaid jõupingutusi võitluses maksupettuse ja maksustamise vältimisega. Tööga, mida tegid Euroopa Parlamendis 2015. aasta alguses loodud, maksualaste siduvate eelotsuste ja samasuguse iseloomuga või mõjuga meetmete erikomisjon TAXE, vahetult pärast seda loodud erikomisjon TAX2 ehk rahapesu, maksustamise vältimist ja maksudest kõrvalehoidumist käsitleva liidu õiguse kohaldamisel ilmnunud väidetavate rikkumiste ja haldusomavoli uurimise komisjon, ning finantskuritegusid, maksudest kõrvalehoidumist ja maksustamise vältimist käsitlev erikomisjon TAX3, kutsuti üles jätkuvalt võitlema ebaõiglase ja ebatõhusa maksustamise vastu ning tegema täiendavaid algatusi hea maksuhaldustava ja maksustamise läbipaistvuse valdkonnas.
- (5) Platvorm on olnud tõhus vahend maksupoliitika kujundamise läbipaistvamaks muutmisel ning soodustanud ja võimaldanud konstruktiivset dialoogi komisjoni ja maksuvaldkonna eri sidusrühmade vahel, samuti maksuvaldkonna eri sidusrühmade omavahelist dialoogi. Komisjon peab lähtuma spetsialistide ja sidusrühmade asjatundlikkusest. Platvorm on olnud selliste maksualaste eriteadmiste väärtuslik allikas.
- (6) Komisjon on partner Addis Abeba maksualgatuses, mis käivitati 2015. aastal ja hõlmab mitut sidusrühma ning mille eesmärk on tõhustada arengumaade riigisiseste tulude kasutamist nende arengukavade rahastamisel ja kestliku arengu eesmärkide saavutamist 2030. aastaks. Platvorm peaks jätkuvalt nõustama ja abistama komisjoni tema käimasolevas töös, mis põhineb Addis Abeba maksualgatusel.

⁽¹⁾ COM(2012) 722 final.

⁽²⁾ C(2012) 8806 final.

⁽³⁾ C(2012) 8805 final.

⁽⁴⁾ Komisjoni 23. aprilli 2013. aasta otsus C(2013) 2236, millega luuakse komisjoni eksperdirühm nimetusega „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“.

⁽⁵⁾ COM(2011) 712 (lõplik).

⁽⁶⁾ Komisjoni 17. juuni 2015. aasta otsus C(2015) 4095, millega luuakse komisjoni eksperdirühm nimetusega „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“ ning asendatakse otsus C(2013) 2236.

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi 25. märtsi 2015. aasta resolutsioon iga-aastase maksuraporti kohta.

⁽⁸⁾ Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 9. detsembri 2014. aasta istung, Euroopa Ülemkogu 18. detsembri 2014. aasta kohtumine.

- (7) Õiglane ja tõhus maksustamine kui komisjoni poliitiline prioriteet tõi kaasa arvukalt seadusandlikke algatusi, riigiabi juhtumeid ja mittesiduvaid õigusakte. Komisjon võttis 18. märtsil 2015. aastal vastu maksustamise läbipaistvust käsitleva meetmepaketi ⁽⁹⁾. 17. juunil 2015 ⁽¹⁰⁾ võttis komisjon vastu teatise Euroopa Liidu õiglase ja tõhusa äriühingute maksustamise süsteemi kohta (2015. aasta tegevuskava), milles selgitati 2012. aastal platvormi kaasabil antud soovitude kohaldamist. Kõnealuses teatises andis komisjon teada, et pikendatakse platvormi mandaati, laiendatakse selle kohaldamisala ja tõhustatakse töömeetodeid.
- (8) Komisjon võttis 28. jaanuaril 2016 vastu teatise tõhusa maksustamise välisstrateegia kohta, ⁽¹¹⁾ et edendada head maksuhaldustava kogu maailmas. Teatises määrati kindlaks platvormi uued töövaldkonnad, eelkõige seoses liidu maksu- ja arengukavaga ning koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide riiklike loetelude kooskõlastamisega. Hea maksuhaldustava kehtestamisel kogu maailmas on endiselt peamine vahend maksualast koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ELi loetelu ⁽¹²⁾.
- (9) Nagu on märgitud 2019. aasta juulis esitatud poliitilistes suunistes aastateks 2019–2024, ⁽¹³⁾ jääb õiglane ja tõhus maksustamine komisjoni prioriteediks.
- (10) Kuna platvorm on tõendanud oma kasulikkust foorumina, millel on olnud ja on jätkuvalt märkimisväärne mõju, sest see aitab suurendada maksustamise läbipaistvust ja edasi arendada õiglase maksustamise tegevuskava, on asjakohane pikendada platvormi volitusi.
- (11) Platvorm peaks andma komisjonile nõu ja abi. Platvorm võimaldaks ka dialoogi, kogemuste ja eksperditeadmiste jagamist ning arvamuste vahetamist kõigi sidusrühmade vahel.
- (12) Platvormi tööd peaks juhtima komisjoni esindaja ja platvorm peaks koosnema liikmesriikide maksuhaldurite esindajatest ning ettevõtjaid, tsiviilühiskonda või maksuspetsialiste esindavatest organisatsioonidest.
- (13) Platvormi liikmete jaoks tuleks kehtestada teabe avalikustamise eeskirjad.
- (14) Isikuandmeid tuleks töödelda kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾.
- (15) Platvormi tegevuse järjepidevuse tagamiseks tuleks käesolevat otsust kohaldada tagasiulatuvalt.
- (16) Asjakohane on kindlaks määrata käesoleva otsuse kohaldamise aeg. Komisjon kaalub sobival ajal, kas seda ajavahemikku oleks soovitatav pikendada.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Pikendatakse eksperdirühma „Head maksuhaldustava, agressiivset maksuplaneerimist ja topeltmaksustamist käsitlev platvorm“ (edaspidi „platvorm“) volitusi.

⁽⁹⁾ Teatis maksustamise läbipaistvuse kohta, et võidelda maksudest kõrvalehoidmise ja maksustamise vältimise vastu (COM(2015) 136 final), mille tulemusel tehti järgmist: muudeti nõukogu direktiiviga (EL) 2015/2376 direktiivi 2011/16/EL seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas (ELT L 332, 18.12.2015, lk 1), osutades piiriülestele eelotsustele ja siirdehindade eelkõkkulepetele, ning võeti vastu nõukogu direktiiv (EL) 2016/881 seoses kohustusliku automaatse teabevahetusega maksustamise valdkonnas (ELT L 146, 3.6.2016, lk 8), osutades riikidepõhiste aruannetele, ja nõukogu 25. mai 2018. aasta direktiiv (EL) 2018/822 kohustusliku piiriülese teabevahetuse kohta (ELT L 139, 5.6.2018, lk 1).

⁽¹⁰⁾ COM(2015)302 final.

⁽¹¹⁾ COM(2016) 24 final.

⁽¹²⁾ <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/eu-list-of-non-cooperative-jurisdictions/>

⁽¹³⁾ https://ec.europa.eu/commission/towards-new-commission_et#poliitilised-suunised

⁽¹⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

Artikkel 2

Ülesanded

Platvormi ülesanne on anda komisjonile nõu ja abi hea maksuhaldustava, agressiivse maksuplaneerimise ja topeltmaksustamise valdkonnas ning samal ajal võimaldada dialoogi, mille käigus vahetatakse kogemusi ja teadmisi ning kuulatakse ära kõigi sidusrühmade seisukohad. Platvormil on eelkõige järgmised ülesanded:

- a) anda komisjonile teavet prioriteetide kindlaksmääramiseks sellistes valdkondades nagu hea maksuhaldustava, agressiivne maksuplaneerimine ja topeltmaksustamine;
- b) nõustada komisjoni kõnealustes valdkondades edu saavutamiseks sobivate võimaluste ja vahendite osas;
- c) soodustada ettevõtjaid, tsiviilühiskonda ja riikide maksuhaldureid esindavate ekspertide arutelu hea maksuhaldustava, agressiivse maksuplaneerimise ja topeltmaksustamise küsimustes;
- d) arutada maksuhaldurite, ettevõtjate, tsiviilühiskonna esindajate ja maksuspetsialistide esitatud praktilist teavet ning otsida praeguste siseturu sujuvat toimimist mõjutavate topeltmaksustamisprobleemide tõhusama lahendamise võimalusi;
- e) nõustada ja abistada komisjoni käimasolevas töös, mis põhineb Addis Abeba maksualgatusel.

Käesolevas otsuses tähendab mõiste „hea maksuhaldustava“ läbipaistvust, teabevahetust ja õiglast maksukonkurentsi.

Artikkel 3

Konsulteerimine

Komisjon võib konsulteerida platvormiga kõigis hea maksuhaldustava, agressiivse maksuplaneerimise ja topeltmaksustamise ning 2015. aasta tegevuskava järelemeetmete küsimustes.

Artikkel 4

Liikmesus

1. Platvorm koosneb kuni 43 liikmest.
2. Platvormi liikmed on:
 - a) liikmesriikide maksuhaldurid (komisjoni otsuse C(2016) 3301 (final) ⁽¹⁵⁾ artikli 7 lõike 2 punktis d osutatud „D-tüüpi liikmed“);
 - b) kuni viisteist ettevõtjate, kodanikuühiskonna ja maksuspetsialistide organisatsiooni, mis on pädevad artiklis 2 osutatud küsimustes (horisontaalsete eeskirjade artikli 7 lõike 2 punktis c osutatud „C-tüüpi liikmed“).
3. D-tüüpi liikmeid esindavad ainult ametnikud või riigiteenistujad. Iga liikmesriigi maksuhaldur nimetab ühe esindaja ametnike hulgast, kes tegelevad piiriülese maksustamisega ja kelle põhiülesanne on võidelda agressiivse maksuplaneerimise vastu.
4. C-tüüpi liikmed nimetatakse ametisse ja nad osalevad platvormi või selle alarühmade töös üksnes juhul, kui nad on registreeritud Euroopa Parlamendi ja komisjoni poolt ühiselt loodud läbipaistvusregistris.
5. Kui C-tüüpi liikme kuuluvus läbipaistvusregistrisse peatatakse või kustutatakse liige registrist, peatab maksunduse ja tolliliidu peadirektooraat (DG TAXUD) tema liikmesuse seniks, kuni tema kuuluvust läbipaistvusregistrisse ei ole taastatud. Registrisse kuuluvuse peatamise või registrist kustutamise ajal ei kutsuta kõnealust liiget ühelegi rühma koosolekule ega

⁽¹⁵⁾ Komisjoni 30. mai 2016. aasta otsus C(2016) 3301 (final), millega kehtestatakse horisontaalsed eeskirjad komisjoni eksperdirühmade loomiseks ja toimimiseks (edaspidi „horisontaalsed eeskirjad“).

saadeta talle ühtegi dokumenti. Kui kuue kuu jooksul alates läbipaistvusregistrisse kuuluvuse peatamisest või registrist kustutamisest ei ole liiget läbipaistvusregisris uuesti registreeritud, eemaldab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat liikme platvormist. Iga selline liikmestaatuse muutus kantakse komisjoni eksperdirühmade ja muude samalaadsete üksuste registrisse (edaspidi „ekspertirühmade register“) ⁽¹⁶⁾.

6. C-tüüpi liikmed nimetavad platvormi või selle alarühmade alalised esindajad ja asendusliikmed ning vastutavad selle eest, et nende esindajatel oleksid heal tasemel teadmised.

Artikkel 5

Valikuprotsess

1. Platvormi C-tüüpi liikmed valitakse avalike kandideerimiskonkurssidega. Sel eesmärgil kasutab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat platvormi liikmete valimiseks standardset kandideerimiskutset, mis on esitatud horisontaalsete eeskirjade 2. lisas. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat võib sellest horisontaalsete eeskirjade kohaselt kõrvale kalduda või seda täiendada, kui see on konkreetsete nõuetega põhjendatud.

2. Kandideerimiskutse avaldatakse eksperdirühmade regisris. Lisaks võib kandideerimiskutse avaldada muude vahendite kaudu, sealhulgas vastaval veebisaidil ⁽¹⁷⁾. Kandideerimiskutses on selgelt kindlaks määratud valikukriteeriumid, sealhulgas töö jaoks vajalikud ekspertiteadmised ning esindatavad huvid ⁽¹⁸⁾. Minimaalne kandideerimisavalduste esitamise tähtaeg on neli nädalat.

3. Kandideerimiskutsele vastates nimetavad organisatsioonid ühe esindaja ja ühe asendusliikme samadel tingimustel nagu esindaja. Asendusliige asendab automaatselt esindajat, kes puudub või ei saa töös osaleda. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat võib organisatsiooni nimetatud esindaja või asendusliikme kandidatuuri tagasi lükata, kui ta peab kandidatuuri ebasobivaks, ning seda tuleb põhjendada platvormi loomist käsitlevas otsuses ja/või kandideerimiskutses esitatud nõuetega. Sel juhul palutakse asjaomasel organisatsioonil nimetada uus esindaja või asendusliige.

4. Ekspertirühma liikmed määrab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi peadirektor spetsialistide hulgast, kes on pädevad artiklis 2 osutatud valdkondades ning vastanud kandideerimiskutsele. Platvormi liikmete valimisel erialaorganisatsioonide hulgast püüab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat tagada kõrgetasemeliste ekspertiteadmiste olemasolu, geograafilise tasakaalu ning vajaliku oskusteabe ja pädevuse tasakaalustatud esindatuse artiklites 2 ja 3 osutatud huvivaldkondades, võttes arvesse eksperdirühma konkreetseid ülesandeid, nõutavate ekspertiteadmiste liiki ja kandideerimiskonkursil osalemise määra.

5. Liikmed nimetatakse ametisse 2,5 aastaks. Nad jäävad ametisse kuni nende asemele nimetatakse uus liige või kuni oma ametiaja lõpuni. Nende ametiaega võib pikendada.

6. Rühma järjepidevuse ja sujuva toimimise tagamiseks koostab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat sobivate kandidaatide reservnimekirja, mida võib kasutada asendusliikmete nimetamiseks. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat küsib enne kandidaadi nime reservnimekirja lisamist tema nõusolekut.

7. C-tüüpi liikmeid või nende esindajaid ei kutsuta enam platvormi koosolekutele ning neid võib ülejäänud ametiajaks asendada või välja jätta järgmistel juhtudel:

- a) C-tüüpi liige või tema esindaja ei ole enam suuteline tõhusalt platvormi aruteludes osalema;
- b) C-tüüpi liige või tema esindaja ei täida maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi hinnangul Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 339 sätestatud nõudeid;
- c) C-tüüpi liige või tema esindaja astub tagasi.

Kui C-tüüpi liige või tema esindaja asendatakse või eemaldatakse platvormist, võib maksunduse ja tolliliidu peadirektor määrata vajaduse korral lõike 6 kohasest reservnimekirjast asendusorganisatsiooni või paluda organisatsioonil nimetada teine esindaja või asendusliige.

⁽¹⁶⁾ <http://ec.europa.eu/transparency/regexpert/>

⁽¹⁷⁾ https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/tax-good-governance/platform-tax-good-governance_en

⁽¹⁸⁾ Asjakohane ainult liikmesorganisatsioonide puhul.

*Artikkel 6***Eesistuja**

Platvormi juhhib maksunduse ja tolliliidu peadirektor või tema esindaja.

*Artikkel 7***Tegevus**

1. Platvorm tegutseb maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi ülesandel kooskõlas horisontaalsete eeskirjadega.
2. Platvormi ja selle alarühmade koosolekud peetakse tavaliselt komisjoni ruumides.
3. Platvorm ja selle alarühmad võivad pidada ühiskoosolekuid teiste eksperdirühmadega ühist huvi pakkuvates küsimustes.
4. Sekretariaaditeenused tagab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat. Komisjoni muude osakondade ametnikud, kes tunnevad menetluse vastu huvi, võivad osaleda platvormi ja selle alarühmade koosolekutel.
5. Kokkuleppel maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadiga võib platvorm oma liikmete lihthälteenamusega otsustada, et arutelud on avalikud.
6. Protokollis kajastatakse adekvaatselt ja täielikult päevakorra iga punkti arutlusi ja platvormi esitatud arvamusi. Protokoll koostab sekretariaat juhataja vastutusel.
7. Platvorm võtab oma arvamused, soovitusel või aruanded vastu konsensuse alusel.

*Artikkel 8***Alarühmad**

1. Platvormi tõhusa toimimise hõlbustamiseks võib maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat luua alarühma, mis koosneb üksnes valitsusasutuste (liikmesriikide maksuhaldurite) esindajatest, ja teise alarühma, mis koosneb eranditult valitsusväliste organisatsioonide (ettevõtjate, kodanikuühiskonna ja maksuspetsialistide organisatsioonide) esindajatest.
2. Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat võib luua ka muid alarühmi, kes peadirektoraadi kindlaksmääratud pädevuse alusel tegelevad teatavate konkreetsete küsimustega. Sellised alarühmad saadetakse laiali kohe, kui nende ülesanded on täidetud. Alarühmade liikmed, kes ei ole platvormi liikmed, valitakse vastavalt artiklile 5 ja horisontaalsetele eeskirjadele ⁽¹⁹⁾ avaliku kandideerimiskonkursiga.
3. Alarühmad tegutsevad kooskõlas horisontaalsete eeskirjadega ja annavad aru platvormile.

*Artikkel 9***Kutsutud eksperdid**

Maksunduse ja tolliliidu peadirektoraat võib kutsuda platvormi töös ajutiselt osalema eksperte, kes on pädevad platvormi või selle alarühmade konkreetses päevakorraküsimuses.

*Artikkel 10***Suhted Euroopa Parlamendiga**

Euroopa Parlamendile edastatava teabe ja Euroopa Parlamendi ekspertide platvormi koosolekutel osalemise suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni suhete raamkokkuleppe ⁽²⁰⁾ punkti 15 ning I ja II lisa.

⁽¹⁹⁾ Vt horisontaalsete eeskirjade artikkel 10 ja artikli 14 punkt 2.

⁽²⁰⁾ ELT L 304, 20.11.2010, lk 47.

Artikkel 11

Vaatlejad

1. Otsese kutsega võib horisontaalsete eeskirjade kohaselt anda üksikisikutele, organisatsioonidele või muudele kui liikmesriikide avaliku sektori asutustele vaatleja staatuse.
2. Vaatleja staatuses organisatsioonid ja avalik-õiguslikud asutused nimetavad oma esindajad.
3. Eesistuja võib anda vaatlejatele ja nende esindajatele loa osaleda platvormi aruteludel ja pakkuda eksperditeadmisi. Nad ei osale siiski platvormi soovitude või nõuannete koostamisel.

Artikkel 12

Töökord

Maksuduse ja tolliliidu peadirektoraadi ettepanekul ja temaga kokkuleppel võtab platvorm lihthääleteenamusega ja eksperdirühmade standardtöökorra alusel kooskõlas horisontaalsete eeskirjadega vastu oma töökorra.

Artikkel 13

Ametisaladus ja salastatud teabe käitlemine

Platvormi ja selle alarühmade liikmed ja nende esindajad ning kutsutud eksperdid ja vaatlejad järgivad aluslepingutes ja nende rakenduseeskirjades sätestatud ametisaladuse hoidmise kohustust, mis kehtib kõigile institutsioonide liikmetele ja personalile, ning komisjoni otsustes (EL, Euratom) 2015/443 ⁽²¹⁾ ja (EL, Euratom) 2015/444 ⁽²²⁾ sätestatud komisjoni julgeolekunorme seoses liidu salastatud teabe kaitsmisega. Kui nad neid kohustusi ei täida, võib komisjon võtta kõik asjakohased meetmed.

Artikkel 14

Läbipaistvus

1. Platvorm ja selle alarühmad peavad olema registreeritud eksperdirühmade registris.
2. Platvormi liikmete kohta avaldatakse eksperdirühmade registris järgmised andmed:
 - a) liikmesorganisatsioonide nimed; esindatav huvi;
 - b) vaatlejate nimed;
 - c) liikmesriikide ametiasutuste nimed ⁽²³⁾.
3. Maksuduse ja tolliliidu peadirektoraat avaldab kõik platvormi ja selle alarühmade asjaomased dokumendid, sealhulgas päevakorrad, protokollid ja osalejate kaastööd, kas vahetult eksperdirühmade registris või märkides seal lingi asjakohasele veebisaidile, kus nimetatud teave asub. Kõnealustele veebisaitidele juurdepääsemiseks ei ole vaja ennast kasutajana registreerida ja sellega ei ole seotud muid piiranguid. Eelkõige avaldatakse aegsasti enne koosolekut selle päevakord ja muud asjakohased taustdokumendid ning pärast koosolekut võimalikult kiiresti selle protokoll.

⁽²¹⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/443 komisjoni julgeoleku kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 41).

⁽²²⁾ Komisjoni 13. märtsi 2015. aasta otsus (EL, Euratom) 2015/444 ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta (ELT L 72, 17.3.2015, lk 53).

⁽²³⁾ Horisontaalsete eeskirjade kohaselt ei ole liikmesriikide ametiasutuste nimede avaldamine kohustuslik. Nende riikide konkreetsed haldusasutused, kuhu tavaliselt koosolekutel osalevad eksperdid kuuluvad, võib avaldada eksperdirühmade registris. Vt horisontaalsete eeskirjade artikli 23 lõike 1 punkt b.

4. Avaldamisel nähakse ette erandid ainult juhul, kui leitakse, et dokumendi avalikustamine kahjustaks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1049/2001 ⁽²⁴⁾ artiklis 4 osutatud avaliku või erahuvi kaitset.

Artikkel 15

Isikuandmete kaitse

Isikuandmeid töödeldakse määruse (EL) 2018/1725 kohaselt.

Artikkel 16

Kohtumiste kulud

1. Platvormi ja selle alarühmade tegevuses osalejatele ei maksta nende osutatavate teenuste eest tasu.
2. Komisjon hüvitab sõidu- ja elamiskulud, mis platvormi ja selle alarühmade tegevuses osalejatel kanda tuleb, komisjonis kehtiva korra kohaselt. C- ja D-tüüpi liikmete sõidu- ja elamiskulud hüvitab komisjon vastavalt komisjonis kehtivatele sätetele. Vaatlejaorganisatsioonidele hüvitist ei maksta. Kutsutud ekspertide sõidu- ja elamiskulud hüvitatakse.
3. Lõikes 2 osutatud kulud hüvitatakse iga-aastase vahendite eraldamise korra kohaselt selleks eraldatud summade piires.

Artikkel 17

Kohaldatavus

Käesolevat otsust kohaldatakse alates 17. juunist 2019 kuni 16. juunini 2024.

Brüssel, 16. detsember 2019

Komisjoni nimel
Paolo GENTILONI
komisjoni liige

⁽²⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1049/2001 üldsuse juurdepääsu kohta Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni dokumentidele (EÜT L 145, 31.5.2001, lk 43). Need erandid on ette nähtud avaliku julgeoleku, sõjaliste küsimuste, rahvusvaheliste suhete, finants-, raha- või majanduspoliitika, isikute eraelu puutumatus ja isikupuutumatus, kaubandushuvide, kohtumenetluse ja õigusnõustamise, kontrollimiste/uurimiste/auditite ning institutsioonide otsustamisprotsessi kaitseks.

V

(Teated)

KONKURENTSIPOLIITIKA RAKENDAMISEGA SEOTUD MENETLUSED

EUROOPA KOMISJON

Eelteatis koondumise kohta

(Juhtum: M.9503 – Gardner Denver / Ingersoll Industrials)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 428/09)

1. 16. detsembril 2019 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- Ingersoll-Rand U.S. HoldCo, Inc. („IR Industrials“, Ameerika Ühendriigid), mis kuulub gruppi Ingersoll-Rand plc (Iirimaa),
- Gardner Denver Holdings, Inc. („GDI“, Ameerika Ühendriigid).

GDI omandab ettevõtja IR Industrials üle täieliku kontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b tähenduses.

Koondumine toimub aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- IR Industrials on Ingersoll-Rand grupi tööstusettevõtte, mis tegutseb õhu- ja gaasikompressorite, puhurite, gaasisüsteemide ja -teenuste, mootortööriistade ja materjalikäitlussüsteemide ning väikese kiirusega tarbe- ja tarbijasõidukite valdkonnas;
- GDI on tööstusettevõtetele ning energia- ja meditsiinivaldkonna ettevõtetele müüdavate õhu- ja gaasikompressiooni-seadmete ning järelturu osade ja teenuste pakkuja. GDI projekteerib, toodab ja turustab kompressoreid, pumпасid ja puhureid ning vaakumiseadmeid mitmesuguste tööstuslike rakenduste jaoks.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.9503 – Gardner Denver / Ingersoll Industrials

(¹) ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

e-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

faks +32 22964301

postiaadress:
European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË.

Eelteatis koondumise kohta
(juhtum M.9701 – InfraVia / Iliad / Iliad 73)
Võimalik lihtsustatud korras menetlemine

(EMPs kohaldatav tekst)

(2019/C 428/10)

1. 13. detsembril 2019 sai Euroopa Komisjon nõukogu määruse (EÜ) nr 139/2004 ⁽¹⁾ artiklile 4 vastava teatise kavandatava koondumise kohta.

Teatis puudutab järgmisi ettevõtjaid:

- Iliad S.A. („Iliad“, Prantsusmaa),
- InfraVia Capital Partners („InfraVia“, Prantsusmaa).

Iliad ja InfraVia omandavad uue ühissettevõtja üle ühiskontrolli ühinemismääruse artikli 3 lõike 1 punkti b ja artikli 3 lõike 4 tähenduses.

Koondumine toimub ühissettevõtjana käsitatava uue ettevõtja aktsiate või osade ostu teel.

2. Asjaomaste ettevõtjate majandustegevus hõlmab järgmist:

- Iliad: tava- ja mobiiltelefoniteenuste, internetiühenduse ja veebimajutusteenuste osutamine;
- InfraVia: taristusektorile spetsialiseerunud investeerimisfondide valitsemine;
- ühissettevõtja: Prantsusmaal kindlaksmääratud asukohas kohaliku juurdepääsuteenuse pakkumine hulgimüügitasandil.

3. Komisjon leiab pärast teatise esialgset läbivaatamist, et tehing, millest teatatakse, võib kuuluda ühinemismääruse kohaldamisalasse, kuid lõplikku otsust selle kohta ei ole veel tehtud.

Tuleb märkida, et käesoleva juhtumi puhul võib olla võimalik kasutada korda, mis on esitatud komisjoni teatises lihtsustatud korra kohta teatavate koondumiste menetlemiseks vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 139/2004 ⁽²⁾.

4. Komisjon kutsub huvitatud kolmandaid isikuid esitama oma võimalikke märkusi kavandatava toimingu kohta.

Komisjon peab märkused kätte saama kümne päeva jooksul pärast käesoleva dokumendi avaldamist. Märkuste juures tuleks alati kasutada järgmist viidet:

M.9701 – InfraVia / Iliad / Iliad 73

Märkusi võib saata komisjonile elektronposti, faksi või postiga. Kontaktandmed:

e-post: COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu

faks +32 22964301

postiaadress:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË.

⁽¹⁾ ELT L 24, 29.1.2004, lk 1 („ühinemismäärus“).

⁽²⁾ ELT C 366, 14.12.2013, lk 5.

MUUD AKTID

EUROOPA KOMISJON

Teate avaldamine veinisektoris kasutatava nimetuse tootespetsifikaadi standardmuudatuse heakskiitmise kohta vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 17 lõigetele 2 ja 3

(2019/C 428/11)

Käesolev teade on avaldatud vastavalt komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/33 (¹) artikli 17 lõikele 5.

STANDARDMUUDATUSE HEAKSKIITMISE TEADE

„Barbanza e Iria“**PGI-ES-A1255-AM02****Teate kuupäev: 11.10.2019****HEAKSKIIDETUD MUUDATUSE KIRJELDUS JA PÕHJUSED****1. Muudatused analüütilistes piirnormides***Kirjeldus ja põhjused*

Kehtivas tootespetsifikaadis on lenduvate hapete ja vääveldioksiidisisalduse jaoks kehtestatud liiga ranged piirnormid, mille tõttu ei vasta spetsifikaadi nõuetele asjakohaste organoleptiliste omadustega tooted, millel on „Barbera e Iria“ veinide iseloomulikud tunnused.

Kehtivas tootespetsifikaadis on lenduvate hapete sisalduse piirnormiks kõikide veinitüüpide puhul kehtestatud 0,8 grammi äädikhappe liitri kohta, samas on inimese lõhnameelele seda happesust võimalik tuvastada alles veidi suuremate väärtustes juures. Seepärast tehakse ettepanek tõsta seda piirmäära 0,9 grammini liitri kohta veinide puhul, mida turustatakse nende valmistamise aastal, ning 1,0 grammini liitri kohta veinide puhul, mis lastakse turule vähemalt üheaastase laagerdumise järel.

Tootespetsifikaadis on vääveldioksiidisisaldus praegu piiratud 125 milligrammini liitri kohta ainult ühest viinamarjasordist valmistatud veinide puhul ja 150 milligrammini liitri kohta muude veinitüüpide puhul. Viimastel aastatel lastakse ühe enam turule selle geograafilise tähisega veine, mis on kauem laagerdunud. Veinidel, mis on kauem laagerdunud, on suurem oksüdeerumiskriis. Seega võivad selliste veinide jaoks praegused piirnormid olla liiga piiravad, mis tähendab, et väga hea organoleptilise kvaliteediga veinid, mille vääveldioksiidisisaldus jääb õigusaktidega lubatud piiridesse, ei saa kasutada geograafilist tähist. Seetõttu tehakse ettepanek tõsta vääveldioksiidi piirmäära 175 milligrammini liitri kohta valgete veinide puhul ja 150 milligrammini liitri kohta punaste veinide puhul.

Need tootespetsifikaadi muudatused tuleks liigitada delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 14 kohaseks standardmuudatuseks.

Need muudatused mõjutavad tootespetsifikaadi punkti 2.a ja koonddokumendi punkti 1.4.

2. Suurem saagikus hektari kohta valgete viinamarjasortide puhul*Kirjeldus ja põhjused*

Kuna viimaste aastate kogemused näitavad, et suure hulga viinamarjaistanduste saagikus on praegu lubatust suurem, ilma et see halvendaks veini kvaliteeti, tuleb tootespetsifikaadis valgete viinamarjasortide saagikust tõsta 10 000kilogrammilt 12 000kilogrammile hektari kohta.

(¹) ELT L 9, 11.1.2019, lk 2.

See tootespetsifikaadi muudatus tuleks liigitada delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 14 kohaseks standardmuudatuseks.

Muudatus mõjutab tootespetsifikaadi punkti 5 ja koonddokumendi punkti 1.5.2.

3. Sordi lisamine

Kirjeldus ja põhjused

Sordi 'Merenzo' lisamise puhul tuleb märkida, et seda juba kasvatatakse asjaomases piirkonnas, kuigi väikestes kogustes. Tegemist on Galicias traditsiooniliselt kasvatatava viinamarjasordiga, mis ei ole küll eriti levinud madala saagikuse ja mädanikule vastuvõtlikkuse tõttu. Selle lühike kasvutsüklil sobib kõnealuse geograafilise tähise looduskeskkonnaga: kohalikes oludes küpseb see sort hästi ja sellest saab toota hea kvaliteediga viinamarjavirret.

See tootespetsifikaadi muudatus tuleks liigitada delegeeritud määruse (EL) 2019/33 artikli 14 kohaseks standardmuudatuseks.

Muudatus mõjutab tootespetsifikaadi punkti 6 ja ei mõjuta koonddokumenti.

KOONDDOKUMENT

1. Registreeritav(ad) nimetus(ed)

Barbanza e Iria

2. Geograafilise tähise tüüp

KGT – kaitstud geograafiline tähis

3. Viinamarjasaaduste kategooriad

1. Vein

4. Veini(de) kirjeldus

Veinid – valged ja punased veinid ja ainult ühest viinamarjasordist valmistatud veinid

Veinid on visuaalselt kerged, puhtad, säravad ja sügava värvusega; nende lõhn on rikkalik, on tunda veini valmistamiseks kasutatava tooraine omadusi, mõõdukalt alkoholi ning lille- ja puuviljast nüanssi; maitselt on need pehmed, värsked, rikkalikud ja tasakaalustatud ning kergelt happelise noodiga.

Ainult ühest sordist valmistatud veinide minimaalne tegelik alkoholisisaldus: 11 %.

Vähemalt üheaastase laagerdumise järel turule lastud veinide maksimaalne lenduvate hapete sisaldus: 16,66 milliekvivalenti liitri kohta.

Valgete veinide maksimaalne vääveldioksiidisisaldus: 175 milligrammi liitri kohta.

Üldised analüütilised omadused

Maksimaalne üldalkoholisisaldus (mahuprotsentides)	
Minimaalne tegelik alkoholisisaldus (mahuprotsentides)	10
Minimaalne üldhappesus	5 grammi liitri kohta, väljendatud viinhappena
Maksimaalne lenduvate hapete sisaldus (milliekvivalentides liitri kohta)	15
Maksimaalne vääveldioksiidi üldsisaldus (milligrammides liitri kohta):	150

5. Veinivalmistustavad

a. Peamised veinivalmistustavad

Veinivalmistuse eritavad

Pärast viinamarjadest ekstraheerimist ja pressimisjäakidest eraldamist ei tohiks virde saagis ületada 67 liitrit 100 kg viinamarjade kohta.

b. *Maksimaalne saagis*

Valged viinamarjasordid:

12 000kilogrammi viinamarju hektari kohta

Valged viinamarjasordid:

80,4 hektoliitrit hektari kohta

Punased viinamarjasordid

8 000kilogrammi viinamarju hektari kohta

Punased viinamarjasordid

53,6 hektoliitrit hektari kohta

6. Määratletud piirkond

Boiro, Catoira, Dodro, A Pobra do Caramiñali, Pontecesuresi, Rianxo, Ribeira ja Valga omavalitsusüksused, samuti Lousame omavalitsusüksuse vallad Camboño, Fruíme ja Tállara; Padróni omavalitsusüksuse vallad Iria Flavia ja Padrón; Porto do Soni omavalitsusüksuse vallad Baroña, Caamaño, Queiruga, Ribasieira, San Pedro de Muro ja Xuño.

Enamik sellest geograafilisest piirkonnast asub A Coruña provintsis, välja arvatud Pontevedra provintsi kuuluvad omavalitsusüksused Catoira, Valga ja Pontecesures.

7. Peamised veiniviinamarjasordid

'ALBARIÑO'

8. Seos(ed)

Veinid peegeldavad kohalikku temperatuuri, sademeid ja kasvutingimusi, samuti inimtegurit, mis väljendub sortide (kasutatakse peamiselt kohalikke sorte) ja parimate maatükkide (sellele geograafilisele piirkonnale iseloomulikud mudased, sügavad, vett läbilaskvad mullad) valimises ning heade kasvatustavade kasutamises. Viimaste puhul tuleb esile tõsta viinapuude lõikamist ja vormi kujundamist, mida tehakse käsitsi ja väga oskuslikult ja mis võimaldab piirkonna viinamarjakasvatuspotsiaali täielikult ära kasutada. Kõik need tingimused annavad tulemuseks tasakaalustatud, harmoonilised veinid, mis säilivad hästi ja millel on suurepärase lõhnabukett.

9. Muud olulised tingimused (pakendamine, märgistamine, muud nõuded)

Õigusraamistik:

riigisisesed õigusaktid

Lisatingimuse liik:

pakendamine määratletud geograafilises piirkonnas

Tingimuse kirjeldus:

Vein villitakse määratletud geograafilises tootmispiirkonnas. Veini transport ja villimine väljaspool tootmispiirkonda võib kahjustada veini kvaliteeti, kuna seda võivad muu hulgas ohustada redoksreaktsioon ja temperatuuri kõikumine. Mida suurem on läbitav vahemaa, seda suuremad on riskid. Päritolupiirkonnas villimine võimaldab säilitada toote eripära ja omadused. See asjaolu ning kaitstud geograafilise tähisega „Barbanza e Iria“ veinide tootjate aastate jooksul omandatud kogemused ja põhjalikud teadmised veinide eriliste omaduste kohta tingivad vajaduse villida veine päritolupiirkonnas, tänu millele säilivad kõik nende füüsikalised-keemilised ja organoleptilised omadused.

Õigusraamistik:

riigisisesed õigusaktid

Lisatingimuse liik:

täiendavad märgistusnõuded

Tingimuse kirjeldus:

kõigil pudelitel peab olema nummerdatud lisamärgis, mis sisaldab ka geograafilise tähise logo.

Link tootespetsifikaadile

https://mediorural.xunta.gal/fileadmin/arquivos/alimentacion/productos_calidade/tramitacion/IGP_BARBANZA_e_IRIA_-_Pliego_de_condiciones_final_julio_2019.pdf

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti a kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine

(2019/C 428/12)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ⁽¹⁾ artikli 51 kohaselt kolme kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOONDDOKUMENT

„ΦΑΣΌΛΙΑ ΚΑΤΤΑΒΙΑΣ ΡΌΔΟΥ“ (FASOLIA KATTAVIAS RODOU) /

„ΛΌΠΙΑ ΚΑΤΤΑΒΙΑΣ ΡΌΔΟΥ“ (LOPIA KATTAVIAS RODOU)

Eli nr: PGI-GR-02422 – 12.6.2018

KPN ()KGT (X)

1. Nimetus(ed)

„Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou) / „Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Lopia Kattavias Rodou)

2. Liikmesriik või kolmas riik

Kreeka

3. Põllumajandustootete või toidu kirjeldus

3.1. Toote liik

Klass 1.6. Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ning töödeldud kujul

3.2. Punktis 1 esitatud nimetusele vastava toote kirjeldus

Kaitstud geograafiline tähis „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) tähistab Kattavia mulla- ja ilmastikutingimustega täielikult kohanenud madalakasvulise aedoa (*Phaseolus vulgaris* L.) kuivatatult kasutatavaid seemneid.

Ubadel „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou) / „Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Lopia Kattavias Rodou) on järgmised iseloomulikud omadused.

3.2.1. Füüsilised omadused

Seemned on valged, peaaegu neerukujulised ja 1 000seemne kogukaal on 200–240 grammi (väikese suurusega).

3.2.2. Keemilised omadused

— Süsivesikud kokku: suur sisaldus, vähemalt 60 % kuivaines

— Maksimaalne niiskussisaldus: 15 %

3.2.3. Organoleptilised omadused

— Ubadel on meeldiv maitse (kergelt magus)

Hõlpsasti kuumtöödeldavad oad (lühike keetmisaeg), kuumtöödeldud ubadel on kest vaevu märgatav

3.3. Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul) ja tooraine (üksnes töödeldud toodete puhul)

—

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.

3.4. *Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas*

Päritolunimetust „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) kandvad oad peavad olema kasvatatud punktis 4 määratletud geograafilises piirkonnas.

Mulla ettevalmistamine, seemnete külvamine, saagikoristus, seemnete kuivatamine ja puhastamine toimuma määratletud geograafilises piirkonnas. Külvamisel on lubatud kasutada üksnes omatoodetud madalakasvulise aedoa kuivatatud seemneid, millel on punktis 3.2.1 esitatud füüsikalised omadused. Seemned komplekteeritakse saagi koristamise käigus pärast lüdimist ja seemneid hoitakse kottides varjulises kohas.

3.5. *Sellise toote viilutamise, riivimise, pakendamise jm erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

—

3.6. *Sellise toote märgistamise erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

—

4. **Geograafilise piirkonna täpne määratlus**

Kaitstud geograafilise tähisega „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) ubade kasvatamise geograafiline piirkond vastab Kattavia maakonna territooriumile, mis kuulub Lõuna-Egeuse piirkonnas Rhodose saarel asuvasse Lõuna-Rhodose omavalitsusüksusesse.

5. **Seos geograafilise piirkonnaga**

Ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) seos määratletud geograafilise piirkonnaga põhineb toote erilistel kvaliteeditunnustel ja selle mainel.

Kaitstud geograafilise tähisega „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) madalakasvulist aeduba kasvatatakse ja selle kuivatatud seemneid toodetakse merest kuni ühe kilomeetri kaugusel asuvatel savi-lubjakivimuldadel. Seemnete külvile eelneb mulla kahekordne läbiküündmine eesmärgiga parandada selle niiskuse ja toitainete säilitamise suhtlikkust, et põllumajanduskultuur tuleks toime veepuudusega (taimekasvatus kuivades tingimustes).

Määratletud geograafilise piirkonna kliima on tüüpiline vahemereline saarekliima – mõõdukas ning pehmete, kuid suhteliselt niiskete talvede ja kuivade suvedega. Aasta keskmine sademete hulk on aastate lõikes ebastabiilne, sademed on ebakorrapärased, sajab peamiselt sügisel ja eriti talvekuudel. Tavapäraselt kasvavad taimed kuivades tingimustes. Sademed enne seemnete külvamist (jaanuaris ja veebruaris) ning pärast seemnete külvamist (märtsis ja aprillis) võimaldaval mullal säilitada vajalikku niiskust, et kaitstud geograafilise tähisega „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) põllukultuurid annaksid veepuuduse tingimustes rahuldava saagi (viljelemine kuivades tingimustes).

Ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) valmimis- ja saagikoristusajal on temperatuur mahe, tänu millele valmib see madalakasvuline kuivade seemnetega aeduba muude sortidega võrreldes varem (valmimisaeg üldjuhul ajavahemikus alates juuni keskpaigast kuni juuni lõpuni). Selle madalakasvulise sordi varajane küpsemisaeg võimaldab ube kasvatada kuivades tingimustes, sest taimi ei mõjutata juulis ja augustis valitsev kõrge õhutemperatuur.

Saagikoristus toimub päeva esimestel tundidel niiske läänetuule ja hommikuse niiskusega – niiskusel on saagikoristamise ajal oluline osa, kuna see ennetab kaunade avanemist ja seemnete eraldumist.

Määratletud geograafilises piirkonnas paistab vähemalt 300 päeva aastas päike, päikesepaistet on kõige rohkem maist septembrini. Kattaviale omane mikrokliima on madalakasvulise kuivade seemnetega aedoa kasvatamiseks ideaalne, kuna uba on köögivili, mis armastab kuumust ja päikesepaistet ning on väga nõudlik mullaniiskuse suhtes.

Toote ajalooline seos määratletud geograafilise piirkonnaga ilmneb asjaolus, et oad on Kattavia elanike majanduslikus ja ühiskondlikus elus juba ammustest aegadest väga olulist rolli mänginud; veel tänapäeval on oad kohalike elanike toidu peamine koostisosa. Vastavalt piirkonna kauaaegse elaniku tunnistusele kasvatati Kattavias ube juba 1935. aastal. Rhodose rahvaraamatukogu arhiividest, mis ulatuvad tagasi Itaalia okupatsiooni perioodi, selgub, et kaunvili oli esimene põllumajanduskultuur, mida Kattavia elanikud oma põllumaadel kasvatama hakkasid, ning selle varajane valmimine hoogustas kaubanduse õitsengut. Kohalikud tootjad kasutavad veel tänapäevalgi ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ kasvatamisel traditsioonilisi võtteid, mida on põlvest põlve edasi antud. Piirkonna ebastabiilsete kliimatingimuste tõttu, eelkõige seoses sademete ja temperatuuriga, suudavad vaid kohaliku kogemusega põllumajandustootjad valida ideaalse aja seemnete külvamiseks, saagikoristuseks ja ubade kuivatamiseks.

Tootjatel on pikaajaline kogemus traditsiooniliste viljelusvõtete osas, eeskätt seoses järgmiste tootmisetappidega:

- omatoodetud seemnete valik, mida kasutatakse järgmisel külvil, eesmärgiga säilitada toote puhtust ja võimaldada kasvatamist kuivades tingimustes, võttes arvesse, et need seemned on täielikult kohanenud selle piirkonna mulla- ja kliimatingimustega;
- mulla ettevalmistamine (kahekordne künd) enne seemnete külvamist eesmärgiga parandada mulla niiskuse ja toitainete säilitamise suutlikkust, et kasutada tõhusamalt ära vähest vihma ;
- sobiva aja valimine saagikoristuseks, kui kaunad omandavad pruunikaskollase värvuse; ja
- seemnete korralik kuivatamine, et need hõlpsasti kaunast eralduksid,

mis mõjutab otseselt toote kvaliteeti ja omadusi. Just tänu kohalike tootjate kogemusele, eoses määratletud geograafilise piirkonna mullastiku eripärade ja madalakasvulise kuivade seemnetega aedoa kasvatamisel selles Kattavia eriomases tootmispiirkonnas juba rohkem kui sajandi vältel, on olnud võimalik kasvatada ube „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) sellistes kuivades tingimustes, mis on andnud lõpptootele iseloomulikud kvaliteediomadused.

Ubadel „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) on iseloomulik meeldiv (kergelt magus) maitse, ube on lihtne kuumtöödelda (lühike keetmisaeg) ja neil on hea maine. Toote kvaliteediomadused muudavad selle tarbijatele eriti meelepäraseks ja kindlustavad tootele hea kuulsuse, nagu näitavad ohtrad viited veebisaitidel, mis sisaldavad traditsioonilisi retsepte, ja kiitvad hinnangud kohaliku ajakirjanduse artiklites.

Lõpptootete iseloomulike omaduste kujunemisel on oluline roll nii savi-lubjamuldadel, kuivadel kasvutingimustel, valmimisperioodi kliimatingimustel kui ka kohalike tootjate seas viimase sajandi jooksul isadelt poegadele edasi antud tootmisvõtetel.

Toote meeldiv (kergelt magus) maitse tuleneb madalakasvulise aedoa sordi puhul kohalike tootjate valitud kuivatatud ubade suuremast süsivesikute sisaldusest; tegemist on sordiga, mis on kohanenud piirkonnaga ja kuivades tingimustes kasvatamise võtetega. Suurem süsivesikutesisaldus annab ubadele nende kergelt magusa maitse. Muu hulgas mõjutavad ubade kvaliteeti ka sordi genotüüp ning samuti taimede kasvamise ja saagi valmimise ajal ilmnevad keskkonnategurid.

Tarbijatele meeldivad oad „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) seepärast, et neid on lihtne kuumtöödelda, s.t ubade keetmisaeg on lühike. Nimetatud omadus on tarbijate jaoks väga oluline; lühike keetmisaeg on tingitud ubade suurest süsivesikute sisaldusest. Teadusuuringud on näidanud, et suure süsivesikute sisaldusega ubade keetmisaeg on lühem, sest suur süsivesikute sisaldus soodustab vee imendumist kuumtöötlemisel, tänu millele kleepuvad oad vähem üksteise külge ja on pärast keetmist pehmemad. Ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) suurt süsivesikute sisaldust võib teadusväljaannete kohaselt põhjustada kõnealuses määratletud geograafilises piirkonnas praktiseeritav kuivades tingimustes kasvatamine ja seemnetena kasutatavate ubade erilise genotüüpi. Kuivades tingimustes kasvatatavate ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) veepuudusele vastupidava sordi puhul tõhusalt toimiv sahharoosi transport taime lehtedest kaunadesse soodustab oluliste süsivesikute sünteesi ja kontsentreerumist oaseemnetesse. Seemnete valmimine sõltub määratletud geograafilise piirkonna mulla- ja ilmastikutingimustest ning traditsioonilistest taimekasvatamisvõtetest. Seemnete külvamisele eelnevad sademed võimaldavad piirkonna savi-lubjamuldadel säilitada vajalikku niiskust. Ubade „Φασόλια Κατταβιάς Ρόδου / Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Fasolia Kattavias Rodou / Lopia Kattavias Rodou) valmimis- ja saagikoristusajal on õhutemperatuur pehme, tänu millele valmib see madalakasvuline kuiv aeduba muude sortidega võrreldes varem (valmimisaeg üldjuhul ajavahemikus alates juuni keskpaigast kuni juuni lõpuni), mis võimaldab kasvatada neid ube kuivades tingimustes, sest taimi ei mõjuta juulis ja augustis valitsev kõrge õhutemperatuur. Lisaks parandab mulla ettevalmistamine (kahekordne künd) enne seemnete külvamist mulla niiskuse ja toitainete säilitamise suutlikkust, et kasutada tõhusamalt ära vähest vihma. Asjaolu, et tootjad valivad järgmise aasta külviks välja omatoodetud seemned, mõjutab soodsalt ubade valmimist, arvestades, et need madalakasvuliste taimede seemned on täielikult kohanenud piirkonna mulla- ja ilmastikutingimuste ning kasvatamisega kuivades tingimustes.

Toote maine tuleneb selle eripärastest organoleptilistest omadustest, s.t selle meeldivast (kergelt magusast) maitsest ja hõlpsast kuumtöötlemisest (lühike keetmisaeg), mis on tingitud määratletud geograafilise piirkonna iseloomulikest omadustest. Mainet, mille, need oad on saavutanud, kinnitavad paljud artiklid ja kiitvad arvamused Rhodose kohalikus ajakirjanduses, kus tunnustatakse ubade meeldivat maitset. Samuti tõendab head mainet iga-aastane Kattavia piirkonnas toimuv oasupifestival, mis meelitab ligi palju külastajaid ja kohalikke tegutsejaid. Festivali korraldatakse juba aastaid, sest kohalik kogukond hindab toodet kõrgelt. Lisaks on ubade maine loomisele kaasa aidanud viited erialases ajakirjanduses ja kokaraamatutes. Kohaliku ajalehe „Η Ροδιακή“ (I Rodiaki) 12. märtsi

2016. aasta numbris kirjutati tootest artiklis „Oad „Λόπια Κατταβιάς“ (Lopia Kattavias) on muutunud hitiks“ seoses Berliinis korraldatud Egeuse mere lõunaosa käsitleva turismivaldkonna näitusega, kus oad „Λόπια Κατταβιάς Ρόδου“ (Lopia Kattavias Rodou) pälvisid meedia esindajatele pakutud õhtusöögil ohtralt kiidusõnu. Toote hea maine leidis äramärkimist ka sama ajalehe 17. oktoobri 2017. aasta numbris, kus toodi esile, et „oad „Λόπια Ρόδου“ (Lopia Rodou) vallutavad turgu“: „Tänu nende meeldivale maitsele ja erilisele toitaineväärtusele vallutavad oad „Λόπια Κατταβιάς“ (Lopia Kattavias) tarbijate meeli ja pürgivad kaunviljade turu esinumbriks ...“.

Viide tootespetsifikaadi avaldamisele

(viitemääruse artikli 6 lõike 1 teine lõik)

http://www.minagric.gr/images/stories/docs/agrotis/POP-PGE/prodiagrafes_fasolia_katavias_rodou.pdf

ISSN 1977-0898 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5171 (paberväljaanne)

Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

ET